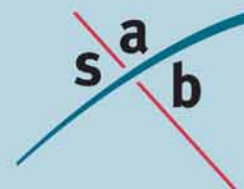

Notitie reikwijdte en detailniveau

Ontwikkeling Lingemeren gemeente Buren

Datum: 13 juli 2010
Projectnummer: 90489.01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Introductie	3
1.2	Het plangebied	4
1.3	Voorgenomen activiteit	5
1.4	Wettelijk kader	12
1.5	Het plan-m.e.r. nader toegelicht	12
1.6	Doel van de notitie reikwijdte en detailniveau	14
2	Reikwijdte en detailniveau	15
2.1	Reikwijdte - geografisch	15
2.2	Reikwijdte - functioneel	16
2.3	Reikwijdte - tijdshorizon	16
2.4	Detailniveau	17
3	Milieubeoordeling	30
3.1	Referentiesituatie	30
3.2	Alternatievenontwikkeling	30
3.3	Beoordelingskader	30
4	Procedure en planning	32
4.1	Rol van de actoren	32
4.2	Contactgegevens	32
4.3	Raadpleging	33
4.4	Globale planning	33

Bijlagen

- Bijlage 1: Plangebied
- Bijlage 2: Globale indeling naar hoofdfuncties
- Bijlage 3: Beleid

1 Inleiding

1.1 Introductie

Ten noorden van het dorp Echteld ligt de zandwinning Lingemeer en ten oosten van Tiel de zandwinning De Beldert. Het gebied Lingemeren, tussen De Beldert en Lingemeer, wordt gezien als een uiterst geschikt gebied voor de ontwikkeling van een aanengesloten recreatieve zone met veel water en natuur waarbij nieuwe landschappelijke kwaliteiten worden gerealiseerd. Met de realisatie van dit nieuwe landschap worden de zandwinplassen De Beldert en Lingemeer ingepast in een omgeving die gekenmerkt wordt door samenhang en kwaliteit. Binnen dit nieuwe landschap zal ook ruimte zijn voor aanvullende zandwinning.

Dekker Van de Kamp heeft het initiatief genomen om een ontwikkelingsvisie voor dit nieuwe recreatielandschap in de gemeente Buren op te stellen. De inpassing van de nieuwe plassen zal zodanig worden uitgevoerd dat meerwaarde ontstaat voor natuur en landschap. Daartoe is in opdracht van Dekker Van de Kamp in mei 2008 door la4sale een visie opgesteld 'Ontwikkeling zandwinning Lingemeer'. Met de gemeente Buren is recentelijk een intentieovereenkomst gesloten ten behoeve van deze ontwikkeling, waarin partijen zijn overeengekomen dat ten behoeve van de ontwikkeling een milieueffectrapport (planMER) zal worden opgesteld. De plan-m.e.r. procedure wordt doorlopen om een milieu-informatie een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming¹.

Het eerste ruimtelijke plan dat gemaakt gaat worden is een structuurvisie. Het planMER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over deze structuurvisie. In de structuurvisie wordt ingegaan op de haalbaarheid van het plan en zal een pakket van gerichte stedenbouwkundige uitgangspunten en randvoorwaarden bevatten voor de ontwikkeling van het gebied. Deze structuurvisie is een kapstok voor de daaropvolgende juridisch bindende planologische regimes, zoals bestemmingsplan of projectbesluit, om tot daadwerkelijke uitvoering van de plannen over te kunnen gaan. Om tot uitvoering van de activiteiten over te kunnen gaan, zijn uiteraard ook andere vergunningen nodig. Daarbij moet met name gedacht worden aan wijzigingen op de vigerende ontgrondingenvergunning en milieuvergunning.

De start van een plan-m.e.r.-procedure is het opstellen van voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau. Het doel van deze notitie is het bepalen van de reikwijdte en het detailniveau van het onderzoek dat in de planMER plaatsvindt. Hierbij wordt ingegaan op de (milieu)thema's die bij het onderzoek aan de orde komen en met welke diepgang ze worden onderzocht.

¹ m.e.r. = milieueffectrapportage = de procedure
MER = milieueffectrapport = het product

1.2 Het plangebied

Ligging

Het plangebied Lingemeren is gelegen ten noordwesten van de kern Tiel aan de oostzijde van het Amsterdam-Rijnkanaal, in de gemeente Buren. Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door De Linge.

Luchtfoto van de huidige situatie

In bijlage 1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Huidige situatie

In de huidige situatie is er in het plangebied reeds sprake van een relatief grote variatie aan functies. In het plangebied zijn grote recreatieve functies aanwezig zoals het golfcentrum De Batouwe met een 27-holes golfbaan, het duik- en kanocentrum “De Beldert”, de Holland Eventengroep met in- en outdoor evenementen en het villapark Lingemeer.

Tevens loopt de gegraven Linge door het gebied en zijn de meren van De Beldert en Lingemeer aanwezig. Op de grens van de Linge en het plangebied is landgoed Linge-dael in ontwikkeling.

Een groot deel van het plangebied bestaat uit agrarische gronden waar weidebouw, boomteelt of fruitteelt plaatsvindt.

1.3 Voorgenomen activiteit

1.3. *Landschapsbouw door zandwinning*

Het uitgangspunt van de visie is het realiseren van een zandwinning waarbij een meerwaarde ontstaat voor landschap en natuur op een dusdanig wijze dat de identiteit van de omgeving wordt versterkt. De bestaande zandwinplassen en de nieuwe plas-sen moeten worden ingepast in een omgeving waar meren geen wezenvreemde ele-menten vormen maar een kenmerkend landschappelijk element.

Het water moet na het eigenlijke zandwinnen meer zijn dan een plas op zichzelf: het water moet als drager dienen voor de ontwikkeling van het landschap en als zodanig ruimte bieden aan functies als recreatie, natuur en bewoning.

In de visie van Ia4sale is het Lingelandschap als uitgangspunt genomen: er is gekeken naar de ruimtelijke en cultuurhistorische waarden van het gebied en de land-schapseigen structuren en typologieën zijn geanalyseerd om de toekomst daarop te kunnen enten.

De zandwinning levert zo met zijn ruimtelijke invulling en door de ontwikkelingsmoge-lijkheden voor nieuwe functies (wonen, recreatieterreinen, landgoederen) een bijdrage aan de kwaliteit van het landschap.

1.3. *De slingerende Linge als basis*

Het gebied Lingemeren ligt midden in het rivierenlandschap. Bebouwing, natuur en recreatie zijn aan de loop van de rivier gekoppeld. Alle rivieren hebben hun eigen ruimtelijke identiteit, zo ook de Linge waar het plangebied aan grenst. De identiteit van de Linge hangt sterk samen met haar loop ten westen van Tiel. Daar kent de Linge een natuurlijke, hevig slingerende loop en is ze 'begroeid' met veel nevenontwikkelin-gen (zoals landgoederen, dorpen, natuurgebiedjes) die het geheel tot een ruimtelijk identiteitsvol landschap maken. De oostelijke Linge, die feitelijk een gegraven kanaal vormt, kan met natuur, recreatie en bebouwing worden verrijkt, zodat de rivier ruimte-lijk en ecologisch een belangrijke rol gaat spelen in het landschap. De oostelijke Linge kan dan net als de westelijke Linge een herkenbaar landschap worden met een rijke identiteit.

1.3. *Zandwinning*

Om de bovengenoemde ontwikkeling op gang te brengen en te financieren zal er in het kader van het project Lingemeren ook zandwinning plaatsvinden. Binnen de hui-di-ghe vergunning voor de zandwinning op de locatie Lingemeer kan voldoende zand ge-wonnen worden om tot circa 2012 te kunnen voldoen aan de vragen uit de markt. Door de ontwikkelingsvisie Lingemeren wordt de continuïteit voor een periode van twee maal tien jaar (fase 1 en fase 2) veilig gesteld. Op deze wijze kan ook blijven worden voldaan aan de vraag naar zand en grind.

Deze zandwinning is gepland op twee locaties tussen de reeds bestaande plassen De Beldert en Lingemeer.

De zandspecie zal worden gewonnen middels een elektrisch aangedreven zandzuiger en via een drijvende transportleiding/persleiding, en door een tussenstation, naar de bestaande veredelingsinstallatie worden getransporteerd.

De huidige vergunning in Lingemeer voorziet in de winning van circa 10 mln. m³. De toekomstige exploitatie is gebaseerd op de afzet zoals deze over de afgelopen periode is gerealiseerd en komt neer op ongeveer 1 mln. m³ per jaar. De verwachting voor de toekomstige afzetontwikkeling is dat deze zich op dit niveau zal handhaven.

1.3.4 Eindinrichting met een variatie aan functies

Op een natuurlijke wijze worden verschillende functies met de zandwinplassen verweven, waarbij de oorspronkelijke opbouw in oeverwallen en komgronden wordt versterkt.

Het gedeelte van het plangebied dat is gelegen op de oorspronkelijke oeverwallen wordt ingericht met kleinschalige groene en afwisselende ruimten in combinatie met waterpartijen, met ruimte voor bewoning, vakantiewoningen, een park, dagrecreatie-terrein, een camping, boomgaarden en natuur.

De delen die behoren tot de komgronden met hun kenmerkende rechtlijnige structuur lenen zich voor strakkere monotone invulling zoals waternatuur en bos.

In totaal vindt ontwikkeling plaats van circa 215 ha grond. Het ligt in de bedoeling om op het gedeelte dat is gelegen op de oeverwallen een nieuw dorp met 125 woningen en een nieuw wooneiland met 40 woningen te realiseren. Aan de volgende verdeling wordt gedacht om het geheel een groene setting te geven: 30% van de kavels is 1.500 m² of groter, 40% van de kavels heeft een grootte van 500 m² - 1.000 m², 20% van de kavels heeft een grootte van 300 m² - 500 m² en de laatste 10% heeft een grootte van 150 m² - 250 m².

Daarnaast worden aan de randen van het projectgebied vier nieuwe landgoederen opgericht. Het betreft daarbij wonen op een landgoed in een groen landschapspark met bijvoorbeeld moestuinen. De oevers en stranden bij de recreatieplassen lenen zich voor openbare recreatie. Tevens zullen recreatieve havens worden aangelegd. Een kampeerterrain bij de plassen geeft de mogelijkheid tot verblijfsrecreatie bij de plassen. Op de overige gronden wordt voorzien in nieuwe natuur, recreatienatuur en bos.

Verder wordt er een nieuwe rivierarm te graven. Deze nieuwe rivierarm verbindt zowel de bestaande als de nieuwe plassen met elkaar en wordt de nieuwe structuurdager voor het gebied. Op de kaart, welke als bijlage 2 bij deze notitie is gevoegd, is de globale indeling naar hoofdfuncties weergegeven.

De ontwikkeling van het plangebied kan goed aansluiten bij verdere ontwikkelingen in de omgeving, aansluitend aan de bestaande zandwinplassen Lingemeer en Beldert.

Gelijktijdig aan het verzamelen van milieu-informatie ten behoeve van de planMER, wordt er een behoefte onderzoek uitgevoerd naar bovenbeschreven functies en de omvang daarvan.

Ontwikkelingsvisie Lingemeren, functionele opzet (la4sale, 2008)

1.3.5 Fasering

De structuurvisie die wordt opgesteld ten behoeve van de ontwikkeling ziet op het gehele plangebied. Het gebied wordt echter ontwikkeld in twee fasen verspreid over een periode van ruim twintig jaar. De fasering is weergegeven op de kaart in bijlage 1. De eerste fase bestaat uit het gebied dat in het oosten wordt begrensd door het Lingemeer en in het westen door de Ommerenveldseweg. Tijdens deze fase zullen de vrijkomende bouwgrondstoffen in een periode van circa tien jaar worden gewonnen. In deze periode zal een zandzuiger het zand naar de bestaande installatie verpompen. Afvoer van gewonnen materiaal vindt plaats via de huidige afvoerroute.

In principe zal worden getracht de contouren van de uiteindelijke plas in een vroeg stadium reeds vorm te geven en af te werken. Zo kunnen de natuurontwikkelingsprocessen in de oeverzones al tijdens de winperiode op gang komen en is het gebied snel ingericht. Onderwater taluds zullen worden afgewerkt volgens de voorgeschreven richtlijnen (taluds maximaal 1 : 4). Tijdens de winning van zandspecie zal niet steiler dan de voorgeschreven taludvlakken en niet dieper dan maximaal 35 m -NAP worden gewonnen. In de jaren erna is dan alleen de zandzuiger in het gebied aanwezig.

1.3.6 Motivering locatie

De keuze voor deze locatie voor het project Lingemeren houdt verband met de volgende aspecten:

- in het plangebied zijn bewezen hoogwaardige zandvoorkomens aanwezig;
- de bestaande zandwinplassen De Beldert en Lingemeer die als geïsoleerde elementen in het landschap zijn gelegen nodigen uit om in de omgeving de kwaliteit te versterken;
- vanuit het westen gezien begint de Linge hier met haar rechte gegraven loop waarbij het grondgebruik niet anticipeert op de aanwezigheid van de Linge. Deze situatie biedt kansen om nieuwe kwaliteiten te realiseren.

Verder is een belangrijk motief de ontwikkeling van bedrijventerreinen ten zuiden van de Linge. Deze ontwikkeling wordt enkel afgeschermd met buffergroen, maar dat is eigenlijk onvoldoende. De Linge is in de huidige ontwikkeling niet sterk genoeg om de sfeer te dragen en het bedrijventerrein is dominant. Met de ontwikkeling die door initiatiefnemer wordt voorgestaan wordt landschap gecreëerd als tegenwicht; een Linge die zo sterk is in water en oevers en een zodanige toename van functies binnen het gebied dat dominant is over de stedelijkheid.

Vanuit de initiatiefnemer zijn er belangrijke bedrijfseconomische overwegingen om de nieuwe winning aan de bestaande te koppelen. Een eerste overweging is dat de bestaande veredelingsinstallatie niet verplaatst hoeft te worden. Voor deze installatie is bovendien een vigerende vergunning krachtens de Wet Milieubeheer aanwezig. Transport van de bouwgrondstoffen naar deze installatie geschiedt nu, maar ook in de toekomst via een drijvende leiding. Zou voor een andere, verder weg gelegen, winlocatie worden gekozen, dan dienen hiervoor vaste leidingen door het landschap te worden gelegd en zal er waarschijnlijk een extra tussenstation nodig zijn. Dit werkt sterk kostenverhogend en kent daarnaast belangrijke bezwaren van praktische en procedurele aard. Bij handhaving van de installatie op de huidige locatie zal de verlading en dus ook de afvoer (verkeersbewegingen, bestaande infrastructuur) van de producten niet anders verlopen dan de afgelopen 10 jaar het geval was.

In de door de gemeenteraad op 27 oktober 2009 vastgestelde structuurvisie Buren 2009-2019 hebben de gronden de functie "Centrumontwikkelingszone recreatie en ontgrondingen" gekregen:

"Ontwikkelingszone recreatie en ontgrondingen Beldert-Lingemeer:

In dit gebied kunnen de verblijfsrecreatieterreinen en grootschalige recreatieve voorzieningen verder worden ontwikkeld. Nieuwe ontgrondingen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Bij deze ontwikkelingen moet wel een zonering worden aangebracht in een intensief en minder intensief deel.

In de 'Ruimtelijke Visie Recreatiegebied De Beldert 2004' wordt het beleid voor recreatiegebied De Beldert geconcretiseerd. Uitgangspunt van de visie is dat De Beldert een hogere ruimtelijke kwaliteit zal moeten krijgen, waardoor het aantrekkelijker zal worden om daar te recreëren en nieuwe recreatieve voorzieningen toe te voegen. De plannen voor het gehele gebied rondom de Beldert houden onder meer het volgende in: recreatieve ontwikkelingen in de zone tussen De Beldert en het Lingemeer ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, creëren sterke verbinding met het omringende landschap, grootschalige boomgaardcomplexen en het versterken van het recreatief padennetwerk.

De Beldert zelf geldt als concentratie van de intensieve recreatievoorzieningen. Het beleid richt zich hier onder meer op het scheiden van intensieve en extensieve functies, het accentueren van zichtlijnen, het stimuleren van samenwerking tussen de verschillende recreatievoorzieningen, aanleg van een centraal wandelpad en verbetering openbaarheid van het terrein."

Ontwikkelingsvisie Lingemeren, westelijk deel (la4sale, 2008)

Ontwikkelingsvisie Lingemeren, oostelijk deel (la4sale, 2008)

1.4 Wettelijk kader

De plicht om een planMER op te stellen geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen die het kader vormen voor toekomstige project-m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten en waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Het is op voorhand niet uit te sluiten of de gewenste ontwikkelingen m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten betreffen als bedoeld in het Besluit m.e.r. 1994, getiteld op de daarin genoemde drempelwaarden. Om die reden is er in samenspraak tussen initiatiefnemer en de gemeente Buren besloten (vrijwillig) een m.e.r.-procedure te doorlopen. De reden hiervoor is dat de behoefte bestaat expliciet aandacht te besteden aan het milieuaspect van de genoemde ontwikkeling c.q. daarin een goed inzicht te verkrijgen alsmede om openheid te bieden aan belanghebbenden. Voor een vrijwillige m.e.r. is geen wettelijke regeling opgenomen.

Omdat de locatie niet is gelegen in of nabij een Natura 2000-gebied, is het opstellen van een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 niet nodig en derhalve evenmin het opstellen van een planMER.

De planMER zal worden opgesteld in het kader van een ontwikkelingsplan. Dit ontwikkelingsplan zal dienen als basis voor een structuurvisie. Ten tijde van de terinzagelegging van de structuurvisie zal ook het ontwerpplanMER ter inzage worden gelegd. Voor de bestemmingsplannen c.q. projectbesluiten die met inachtneming van het ontwikkelingsplan c.q. de structuurvisie worden opgesteld, zal geen plan-m.e.r. procedure worden doorlopen.

1.5 Het plan-m.e.r. nader toegelicht

1.5.1 *Het doel*

Het doel van de plan-m.e.r. is dat bij de besluitvoering over plannen het milieu een volwaardige plaats krijgt met het oog op de bevordering van een duurzame ontwikkeling. Hierdoor kan verontreiniging en aantasting van het milieu voorkomen worden door aanpassing van het plan of het treffen van maatregelen.

De kern van deze plan-m.e.r. bestaat uit een milieuraapport waarin de milieueffecten van de ontwikkeling als geschetst in paragraaf 1.2.2 en 1.2.3 worden beschreven. Daarnaast worden redelijke alternatieven beschreven en beoordeeld.

1.5.2 *Nieuwe wetgeving*

De Eerste Kamer heeft de Wet modernisering m.e.r. op 15 december 2009 aangenomen.

De Wet modernisering m.e.r.-regelgeving is in het Staatsblad verschenen op 26 januari 2010 (Staatsblad 2010-20), en zal op grond van artikel VII van de wet in werking treden op een nader bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip. Voor verschillende artikelen of onderdelen daarvan kan een hiervan afwijkend tijdstip van inwerkingtreding

worden vastgesteld bij dit Koninklijk Besluit. Zoals het thans er naar uitziet zal de wet op 1 juli 2010 in werking treden.

De wet heeft een vooruitwerkend overgangsrecht. Dit betekent concreet voor een planMER dat wanneer het ontwerpplanMER niet voor de datum van inwerkingtreding van de wet (1 juli 2010) ter inzage ligt, het nieuwe recht reeds van toepassing is bij het doorlopen van de m.e.r.-procedure. Op zich verandert er voor de plan-m.e.r. in de nieuwe wetgeving niet veel ten opzichte van de oude wetgeving. Wel nieuw is dat er in de kennisgeving van de plan-m.e.r. moet worden aangegeven dat er tegen het voor-nemen om een plan-m.e.r.-procedure te doorlopen zienswijzen kunnen worden inge-diend. Een ander verschil betreft de verplichting tot het raadplegen van de Commissie voor de m.e.r. over het milieueffectrapport bij alle plannen (in de eindfase). Het eer-der betrekking van de Commissie voor de m.e.r. op vrijwillige basis blijft.

1.5.3 De procedure

De procedure van het planMER is als volgt.

- a Het opstellen van een notitie over de reikwijdte en het detailniveau van het plan-mer
- b Kennisgeving en inspraak.
- c Raadplegen van de bij de uitvoering van het plan betrokken bestuursorganen (zo-als waterschap, provincie, omliggende gemeenten).
- d Opstellen van een planMER. In dit geval is dat een rapportage die als bijlage c.q. onderbouwing bij de herziening van het bestemmingsplan buitengebied wordt ge-voegd.
- e Ter inzage leggen van het planMER waarbij inspraak mogelijk is. Dit gebeurt gelijk-tijdig met de ter inzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan.
- f Advisering Commissie voor de m.e.r..
- g Vaststelling van het plan, waarin een motivering van de rol van het planMER en de inspraakreacties bij de verdere besluitvorming is opgenomen.
- h Bekendmaking van het plan.
- i Evaluatie. Het bevoegde gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen zoals dat beschreven is in de evaluatieparagraaf van het plan. Het bevoegde ge-zag neemt zo nodig aanvullende maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

1.5.4 De onderdelen van het planMER

Het milieuraapport bevat de volgende onderdelen conform de nieuwe wetgeving.

- a een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd;
- b een beschrijving van de voorgenomen activiteit, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de mo-tivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven;
- c een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voor-genomen activiteit en de beschreven alternatieven;
- d een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorge-nomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen heb-ben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen;

- e een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop de gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- f een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven;
- g een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen;
- h een overzicht van de leemten in de onderdelen d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens;
- i een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

1.6 Doel van de notitie reikwijdte en detailniveau

De notitie reikwijdte en detailniveau heeft tot doel een plan van aanpak voor te leggen aan betrokken partijen met betrekking tot het onderzoeksveld en de onderzoeksbreedte van de milieubeoordeling. In de onderhavige notitie wordt aangegeven welke onderwerpen worden meegenomen in het milieuonderzoek en met welke diepgang deze onderwerpen worden behandeld en beoordeeld bij verschillende alternatieven.

De notitie reikwijdte en detailniveau vormt de leidraad voor de uitvoering van de plan-m.e.r.

Kaderstellend in het bepalen van reikwijdte en detailniveau zijn de volgende overwegingen:

- a voor het onderwerp moet redelijkerwijs in tijd en ruimte een causaal verband te leggen zijn tussen het plan en de milieugevolgen;
- b het detailniveau en de mate van uitvoerigheid moeten aansluiten bij het detailniveau en de mate van detaillering van de structuurvisie;
- c uitgegaan moet worden van de ruimte die wettelijke en beleidsmatige kaders bieden.

2 Reikwijdte en detailniveau

2.1 Reikwijdte - geografisch

Het plangebied omvat globaal de gronden als weergegeven op de kaart bijlage 1.

Het studiegebied van de MER kan groter zijn dan de plangrenzen, omdat de milieueffecten verder kunnen reiken dan de grenzen van het plangebied. Omgekeerd kunnen ontwikkelingen van buiten het plangebied ook van invloed zijn op de milieueffecten in het plangebied.

Ontwikkelingen buiten het plangebied

Medel 2

De gemeenten Tiel en Neder-Betuwe zijn samen bezig met de uitgifte van bedrijventerrein Medel. In een gebied van 210 hectare wordt netto circa 110 hectare uitgegeven aan bedrijven. Bedrijventerrein Medel ligt bij de plek waar de A15 en het Amsterdam-Rijnkanaal elkaar kruisen. Het terrein is vooral aantrekkelijk voor groter logistieke dienstverleners. Er zijn concrete plannen voor realisatie van een laad- en loskade op Medel.

Onder meer de voorspoedige uitgifte heeft geleid tot plannen voor uitbreiding van Medel aan de oostzijde, onder de naam Medel 2. Het bruto oppervlak zou daardoor groeien naar circa 400 hectare bedrijventerrein. Ook ontwikkeling van Medel 2 zou door de gemeenten Tiel en Neder-Betuwe samen dienen te gebeuren, aangezien Medel beschikt over de planologische ruimte (vanwege de bovenregionale functie van de gemeente) en Neder-Betuwe beschikt over het grondgebied.

Bij de gemeente Neder-Betuwe ontstond echter twijfel over de haalbaarheid van de ontwikkeling. In mei 2009 heeft de gemeente aangegeven de risico's zo groot te vinden dat men van ontwikkeling van Medel 2 wil afzien. Neder-Betuwe verschilt daarmee wezenlijk van mening van de gemeente Tiel, die voorstander is van ontwikkeling van Medel 2. Ook andere partijen, zoals Regio Rivierenland en Kamer van Koophandel Midden Nederland zijn voorstander van het doorzetten van de ontwikkeling. Tijdens de raadsvergadering van 7 april 2010 heeft de gemeenteraad van Neder-Betuwe echter de intentie uitgesproken om in samenwerking met de gemeente Tiel de afronding van Medel te onderzoeken, om uiteindelijk tot een afronding te komen.

Nieuw landgoed ten zuiden van Lingemeer.

Momenteel zijn de voorbereidingen gaande voor de ontwikkeling van een nieuw landgoed ten zuiden van Lingemeer, het landgoed Lingedael.

2.2 Reikwijdte - functioneel

De planMER richt zich zowel op de ontgronding als op de herinrichting van het gebied.

Ontgronding

Bij deze ontwikkelingsmogelijkheid kunnen de onderstaande aspecten leiden tot belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu:

- Archeologie
- Bedrijven en milieuzonering
- Bodem
- Cultuurhistorie
- Externe veiligheid
- Flora en Fauna (soortenbescherming) en natuur (gebiedsbescherming)
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Natuur
- Water
- Verkeer

Bij deze aspecten wordt niet zozeer een vergelijking gemaakt in alternatieven. Meer wordt gekeken naar maatregelen die genomen kunnen worden om eventuele negatieve gevolgen uit te sluiten dan wel zo klein mogelijk te maken.

Herontwikkeling van het gebied

Bij deze ontwikkelingsmogelijkheid kunnen de onderstaande aspecten leiden tot belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu:

- Archeologie
- Bedrijven en milieuzonering
- Bodem
- Cultuurhistorie
- Flora en Fauna (soortenbescherming) en natuur (gebiedsbescherming)
- Landschap
- Natuur
- Verkeer
- Water

2.3 Reikwijdte - tijdshorizon

Voor het vaststellen van de planhorizon is onder meer bepalend dat de voorgestane ontgrondingen behelzen een termijn van twintig jaren en dat de herinrichting dan nog niet zal zijn voltooid. Verder is daarbij van belang dat enkele milieugevolgen tijdelijk zullen zijn, maar andere milieugevolgen zullen deze termijn overschrijden. Met inachtneming hiervan en het feit dat er een onomkeerbaar proces plaatsvindt, wordt de tijdshorizon gesteld op 2030.

2.4 Detailniveau

2.4.1 Inleiding

In het planMER worden de belangrijkste milieugevolgen van de gewenste ontwikkelingen in beeld gebracht. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden zijn diverse gespecialiseerde bureaus ingeschakeld om tot een optimaal resultaat te komen.

Bij de milieugevolgen zijn een tweetal ontwikkelingen van belang, namelijk de ontgroning c.q. de zandwinning (de realisatiefase) en de herinrichting (eindfase). In het planMER zal aan beide ontwikkelingen aandacht worden besteed. Bij het in beeld brengen van de milieugevolgen wordt gebruik gemaakt van bestaande informatie, haalbaarheidsonderzoeken en milieuonderzoeken die ten behoeve van deze planMER worden uitgevoerd.

Allereerst worden de kenmerken van het gebied en de bestaande situatie van het milieu beschreven. Om inzicht te verkrijgen in de bestaande toestand wordt gebruik gemaakt van de haalbaarheidsonderzoeken die worden uitgevoerd om de ontwikkeling planologisch te kunnen regelen. Tevens zal worden gekeken naar de externe werking van het plangebied op kwetsbare functies in de directe nabijheid van het plangebied en vice versa. Zo ontstaat inzicht in de huidige milieuruimte en de knelpunten daarbinnen. Onder milieuruimte wordt verstaan de theoretische en fysieke speling tussen de aanwezige en toegestane milieubelasting op basis van de vigerende natuur- en milieuwetgeving.

Onderstaand is per milieuthema op alfabetische volgorde aangegeven op welk detailniveau deze in de MER behandeld wordt alsmede voor welke ontwikkeling (ontgroning en/of herontwikkeling).

Het relevante beleid van de thema's die in beschrijvende dan wel beoordelende zin terugkomen in het planMER zijn in bijlage 2 opgenomen.

Archeologie

Dit facet betreft fysieke sporen in/op de bodem die informatie verschaffen over vroegere menselijke samenlevingen.

Het plangebied Lingemeren ligt volgens de IKAW/CHS en de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Buren in een gebied met een hoge verwachting op archeologische waarden (zie bijlage 3). Dit wordt in sterke mate bevestigd door de onderzoeksgeschiedenis, de vele archeologische waarnemingen en de vastgestelde archeologische vindplaatsen. Het betreft in ieder geval de sporen van landelijke nederzettingen uit de Romeinse tijd en de IJzertijd, en op twee andere locaties bewoningssporen uit de Bronstijd en het Neolithicum.

Verschillende locaties binnen het plangebied zijn op grond van de aangetroffen resten door de Provincie aangewezen als archeologische monumenten die in aanmerking komen voor planologische bescherming. Buiten deze gebieden liggen nog andere archeologische waarnemingen.

Vooruitlopend op het MER is voor het gebied van fase 1 van ontwikkelingsplan reeds een archeologische bureaustudie uitgevoerd.² Ook voor het gebied van fase 2 zal een vergelijkbare studie worden uitgevoerd. Beide studies zullen als bijlagen bij het MER worden aangeleverd. De uitkomsten van de studies zullen worden verwerkt in de effectbeschrijving voor het aspect archeologie.

Beoordelingskader Archeologie

Het criterium voor de beoordeling van het thema vormt de mate van aantasting dan wel versterking van de aanwezige archeologische waarden in het plangebied. Daarbij dient een onderscheid gemaakt te worden tussen verwachte archeologische waarden en vastgestelde archeologie (vindplaatsen en monumenten). In het kader van het MER zullen de vastgestelde waarden zo nauwkeurig mogelijk binnen het plangebied worden begrensd en gewaardeerd en worden de risico's op het aantreffen van nieuwe vindplaatsen (de archeologische verwachting) zo veel mogelijk geëxpliciteerd. Uit het plangebied zijn al veel archeologische gegevens bekend, die hiervoor als basis zullen dienen. Om de effecten van het voornemen op de verschillende alternatieven en varianten inzichtelijk te maken wordt zowel een kwalitatieve als kwantitatieve beoordeling gemaakt.

Bedrijven en milieuzonering

Bedrijven en milieuzonering betreft het inzichtelijk maken van ruimtelijk relevante milieuaspecten van bedrijven in een bepaald gebied. Hierbij is het van belang onderscheid te maken tussen invloed vanuit functies in de omgeving op het plangebied en invloed vanuit functies in het plangebied op functies in de omgeving.

De VNG publicatie "Bedrijven en milieuzonering"(2009) geeft de richtlijnen aan waarmee in de ruimtelijke ordeningspraktijk rekening kan worden gehouden. De richtlijnen bestaan uit richtafstanden die zijn opgesteld voor de aspecten geur, stof, geluid en gevaar en die zijn gekoppeld aan bedrijfsactiviteiten. De richtlijnen gaan uit van afstanden die aangehouden dienen te worden ten opzichte van milieugevoelige functies zoals wonen.

Hoewel de richtlijnen uitgaan van een gebied dat gekenschetst kan worden als 'rustige woonwijk', kunnen ze ook worden toegepast voor andersoortige gebieden, bij functiemenging en bij nieuwe situaties.

Ontgronding

De ontgronding kan tot hinder leiden voor milieugevoelige functies in de omgeving. Winning van onder meer zand, grind, klei en zout valt onder de SBI-code (2008) 0812. Voor deze activiteiten geldt conform de VNG richtlijnen dat rekening gehouden moet worden met een maximale milieucontour van 200 meter. Daarbij is geluid de factor die de grootste afstand bepaalt. Echter, hierbij is uitgegaan van een gemiddelde ontgronding. Afhankelijk van de exacte activiteiten die plaatsvinden tijdens de ontgronding, kunnen milieucontouren anders zijn vastgesteld. Op het aspect 'geluid' wordt elders in deze notitie nader ingegaan.

Vervolgens wordt bepaald of er milieugevoelige functies zijn gevestigd of zijn toegestaan binnen de hindercontouren rond het ontgrondingsgebied. Indien dergelijke functies aanwezig zijn, dient nader onderzoek plaats te vinden om na te gaan of bij de mogelijke hinder geldende normen voor die gevoelige functies worden overschreden

² Hessing, Klerks en Waugh 2010

of niet. Indien normen worden overschreden, zijn maatregelen nodig om de overlast terug te dringen.

Herontwikkeling van het gebied

Gezien de beoogde invulling van het plangebied met de functies water, landgoed, wonen, recreatie, park en natuur, zal gelden dat de invloed van functies buiten het plangebied op functies in het gebied relevanter zijn dan andersom. Wel geldt voor sommige recreatiefuncties een hindercontour volgens de richtlijnen van de VNG. Deze kunnen worden aangeduid op hoofdlijnen, zodat bij nadere invulling van het plangebied duidelijk is met welke contouren in principe rekening dient te worden gehouden. Hierbij houden we rekening met mogelijke functies als kampeerterrein en recreatieve haven zoals zijn aangeduid in paragraaf 1.3..

De hindercontouren van recreatiefuncties binnen het plangebied gelden ook voor woningen binnen het plangebied.

Hoewel dergelijke functies niet veel voorkomen, bedragen de maximale milieueffecten volgens de richtlijnen "Bedrijven en milieuzonering" 1.500 meter. Dit betekent dat, om een compleet beeld te krijgen, voor een gebied in een cirkel van 1.500 meter rond het plangebied in aan de hand van vigerende bestemmingsplannen in beeld moet worden gebracht welke milieucategorieën waar zijn toegestaan. Vervolgens wordt voor die locaties bekeken of de toegestane milieucategorieën daadwerkelijk invloed kunnen hebben (conform de VNG-richtlijnen) op milieugevoelige functies in het plangebied. Op grond van de resultaten wordt aangegeven welke hindercontouren een deel van het plangebied overlappen.

Bodem

Voordat met de zandwinning en de herontwikkeling van het gebied kan worden gestart, dient er inzicht te zijn in de bodemkwaliteit binnen het plangebied. In het plangebied kunnen lokale verontreinigingen voorkomen (voormalige stortplaatsen, gedempte sloten, voormalige bebouwing, e.d.). Een historisch onderzoek wordt uitgevoerd om eventueel aanwezige verdachte locaties te lokaliseren.

Indien uit het historisch onderzoek blijkt dat verdachte locaties voorkomen, wordt op deze locaties een verkennend bodemonderzoek (met boringen en analyses) uitgevoerd om na te gaan of er daadwerkelijk sprake is van verontreinigingen. Op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek worden de vervolgstappen bepaald, indien dat nodig blijkt te zijn om tot een goede afweging te kunnen komen in de besluitvorming ten aanzien van dit aspect.

Cultuurhistorie

Op de Cultuurhistorische beleidskaart van de Provincie Gelderland wordt aan het plangebied een hoge landschapshistorische waardering toegekend (zie bijlage 4). Zo behoort een deel van het plangebied tot de dorpspolder van Ommeren. Waarschijnlijk zijn de dorpspolders in het centrale deel van de Betuwe vanaf het begin van de 14e eeuw ontstaan. Ze behoren tot een latere fase van de ontginningen in het gebied. De verkaveling van de gebieden dicht bij de rivieren Rijn en Waal is aanzienlijk ouder. De (gesloten) bedijking van het gebied omstreeks het jaar 1300, heeft in de Betuwe voor enorme veranderingen gezorgd. Behalve dat de inwoners het rivierwater buiten konden houden, ontstond ook het probleem van de afwatering van het binnenwater. Dit

laatste probleem resulteerde in het ontstaan van georganiseerde dorpspolder besturen. Toen men het probleem van de uitwatering via de Linge onder de knie kreeg kon het centrale gebied tussen Lienden, Ommeren en Ingen aan de Rijnkant, versus IJzendoorn, Echteld en Zandwijk aan de Waalkant, verder in cultuur gebracht worden. Ondanks de goede bedoelingen bleef dit centrale gebied, zeker in de winterperioden, zeer moeilijk begaanbaar. Pas na de ruilverkaveling in de jaren vijftig en zestig van de afgelopen eeuw, behoorden de problemen rond de afwatering pas min of meer definitief tot het verleden.

Waarschijnlijk was het gebied in de late middeleeuwen verkaveld in smalle opstrekende kavels vanaf de Ommerenseveldweg. Op de topografische kaarten uit de tweede helft van de 19^e eeuw lijken deze al samengevoegd tot grotere blokken.

Op historische kaarten is te zien dat de Ommerenseveldweg, zeker sinds het midden van de 19^e eeuw, maar waarschijnlijk ook al eerder, de belangrijkste doorgaande verbinding vormde. Deze weg ligt verhoogd op de oorspronkelijke ontginningskade.

Langs de Ommerenseveldweg is al voor 1850 sprake van een dunne lintbebouwing met boerderijen. Elders in het plangebied liggen verspreid enkele grotere boerderijen op oude woongronden. In hoeverre deze hoeves in oorsprong teruggaan tot voor de 19^e eeuw zal nader moeten worden onderzocht.

In het MER zal een beschrijving worden gegeven van:

- aanwezige waardevolle historisch-landschappelijke structuren, zoals dijken, verkelingspatronen, wegen en erven;
- historische panden en andere bebouwde objecten
- de samenhang tussen deze structuren en objecten.

Beoordelingskader overige Cultuurhistorie

Het criterium voor de beoordeling van het thema cultuurhistorie vormt de mate van aantasting dan wel versterking van de cultuurhistorisch waardevolle objecten, structuren en ensembles in en rondom het plangebied. De beschikbare overzichten van Rijks- en gemeentelijke monumenten, het MIP, historische landschapselementen en historisch groen en provinciale landschappen vormen daarvoor het uitgangspunt. Om de effecten van het voornemen inzichtelijk te maken wordt primair uitgegaan van een kwalitatieve beoordeling.

Tegelijk zullen in het kader van het inventariseren van mogelijk mitigerende maatregelen per alternatief of variant bouwstenen worden aangedragen voor inpassing of versterking van de cultuurhistorie.

Externe veiligheid

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval in relatie tot de aanwezigheid van gasleidingen, hoogspanningsleidingen, Bevi-bedrijven en transport gevaarlijke stoffen.

Uitgangspunten

Bepaalde maatschappelijke activiteiten brengen risico's op zware ongevallen met mogelijk grote gevolgen voor de omgeving met zich mee. Externe veiligheid richt zich op het beheersen van de risico's bij de productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. De aanwezigheid of het nieuw vestigen van dergelijke activiteiten kunnen beperkingen opleggen aan de omgeving, doordat veiligheidsafstanden tussen risicovolle activiteiten en bijvoorbeeld woningen nodig zijn. Aan de andere kant is het rijksbeleid erop gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruim-

telijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed op elkaar worden afgestemd.

De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten (artikel 1 van het BEVI). Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen en kinderopvang- en dagverblijven. Beperkt kwetsbaar zijn onder meer kleine kantoren, winkels, horeca en parkeerterreinen. Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp. Een ongeval met 100 doden leidt tot meer ontwrichting, leed en emoties, dan een ongeval met 10 dodelijke slachtoffers. Aan de kans op een ramp met 100 doden wordt dan ook een grens gesteld, die een factor honderd lager ligt dan voor een ramp met 10 doden. In het Bevi (stb. 250, 2004) wordt verder een verantwoordingsplicht (door de overheid) voor het groepsrisico rond inrichtingen wettelijk geregeld (art. 13). De verantwoording houdt in dat wordt aangegeven of risico's acceptabel zijn en welke maatregelen worden genomen om de risico's te verkleinen.

Externe veiligheid plangebied

Wegverkeer

In en in de nabijheid van het plangebied zijn geen doorgaande hoofdverkeersaders gelegen. De A15 is namelijk gelegen op een afstand van circa 1.200 meter ten zuidoosten van onderhavige locatie. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen levert over het algemeen weinig problemen op ten aanzien van de veiligheid. Met name in dichtbevolkte gebieden kunnen er problemen spelen met externe veiligheid. Dit blijkt ook uit de inventarisatiestudie 'Anker' van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (november 2005). In de risicoatlas (2005) is het plangebied niet als knelpunt geïnventariseerd. Tijdens de nieuwe inventarisaties (2006/2007) ten behoeve van het opstellen van het "Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen", levert het vervoer van gevaarlijke stoffen over de wegen rond de planlocatie nu en in de toekomst vooralsnog ook geen veiligheidsknelpunten op. De normen voor het plaatsgebonden risico en/of groepsrisico wordt, door vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, dan ook niet overschreden. Er zijn verder geen aanwijzingen dat het weggebruik van de wegen in de omgeving van het plangebied invloed heeft op het groepsrisico en de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid van risico's en de zelfredzaamheid van individuen in de omgeving.

Railverkeer

In of in de omgeving van het plangebied is geen spoortracé gelegen. Ten zuidoosten van het plangebied is op circa 1.100 m de Betuweroute gelegen. Dit spoortracé heeft een invloedsgebied van het groepsrisico van 300 m. Door de grote afstand tot deze spoorlijn worden de normen voor het plaatsgebonden risico en/of groepsrisico, door vervoer van gevaarlijke stoffen over de Betuweroute, dan ook niet overschreden.

Scheepvaart

Ten zuiden van het plangebied is op een afstand van circa 500 m het Amsterdam-Rijnkanaal gelegen. Enkel bij de waterwegen in bevolkte gebieden, die in open verbinding staan met zee en bij woning (woonboten) die dicht zijn gelegen aan/op drukke binnenvaartroutes, kunnen er problemen zijn met externe veiligheid. Dit blijkt ook uit de inventarisatiestudie 'Anker' van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (november 2005). In de risicoatlas (2005) is het plangebied niet als knelpunt geïnventariseerd. Tijdens de nieuwe inventarisaties (2006/2007) ten behoeve van het opstellen van het "Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen", levert het vervoer van gevaarlijke stoffen over de het water nu en in de toekomst vooralsnog ook geen veiligheidsknelpunten op. De normen voor het plaatsgebonden risico en/of groepsrisico wordt, door vervoer van gevaarlijke stoffen over het water, dan ook niet overschreden.

Er zijn verder geen aanwijzingen dat het gebruik van de vaarroutes invloed heeft op het groepsrisico en de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid van risico's en de zelfredzaamheid van individuen in het plangebied.

Leidingen

In de omgeving van het plangebied is geen bovengrondse hoogspanningsleiding gelegen. De afstand tussen het plangebied en de hoogspanningsleiding is zodanig groot dat deze voor de voorziene functies, geen belemmeringen oplevert voor het plan.

Ten zuiden en westen van het plangebied is een hogedrukaardgasleiding gelegen. Gelet op de functies die worden toegestaan in het plangebied worden de normen voor het plaatsgebonden risico en/of groepsrisico dan ook niet overschreden. Er zijn verder geen aanwijzingen dat het gebruik van de buisleidingen invloed heeft op het groepsrisico en de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid van risico's en de zelfredzaamheid van individuen in het plangebied.

Bedrijvigheid

In het plangebied bevinden zich geen risicovolle bedrijven die vallen onder het BRZO, Bevi en of Revi. Een nadere beoordeling kan derhalve achterwege blijven.

Conclusie

In de nabijheid van het plangebied bevinden zich ten tijde van het opstellen van de startnotitie geen risicovolle activiteiten die van invloed kunnen zijn voor de ontwikkelingen. Op dit aspect wordt derhalve niet nader terug gekomen in het MER.

Flora en Fauna (soortenbescherming) en Natuur (gebiedsbescherming)

Het is noodzakelijk ten behoeve van de activiteiten te beoordelen welke waarden in het gebied voorkomen op grond van natuurwet- en regelgeving.

De gebiedsbescherming krijgt in Nederland vorm in de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Nota Ruimte (uitgewerkt in het streekplan). Deze ver-

schillende wetgevingen en beleidsstukken hebben als belangrijkste component het zorgplichtbeginsel, dat van elke initiatiefnemer verlangt dat hij zich vooraf op de hoogte stelt van eventuele schadelijke effecten op beschermde soorten en gebieden. Mocht er sprake zijn van (significante) negatieve effecten op beschermde soorten of gebieden, dan moet er een ontheffing/vergunning voor de ingreep worden aangevraagd.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen en bestemmingsplanwijzigingen is het verplicht te onderzoeken of de ingreep gevolgen heeft voor beschermde soorten en gebieden.

Beschermde soorten

De Flora- en faunawet beschermt vaste rust- en verblijfplaatsen van flora en fauna. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijke leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen) van leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Wanneer duidelijk is welke soorten zich in en om de plangebieden bevinden, wordt een analyse uitgevoerd naar de te verwachten effecten op de aanwezige beschermde planten- en diersoorten als gevolg van de ingreep. De effecten worden getoetst aan de Flora- en faunawet.

Beschermde gebieden

Hier wordt bepaald of er effecten op beschermde gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de externe werking, wat inhoudt dat ook gekeken wordt naar de effecten die binnen beschermde gebieden optreden door ingrepen buiten de beschermde gebieden. De effecten worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten) en het streekplan (de Ecologische Hoofdstructuur). In bijlage 5 wordt aangegeven waar genoemde gebieden gelegen zijn in de nabijheid van het plangebied.

Het onderzoek wordt in twee fasen uitgevoerd. Eerst wordt een quick scan uitgevoerd dat tot doel heeft een eerste inzicht te krijgen in de effecten op beschermde natuurwaarden. Op basis van de conclusies van de quick scan wordt aansluitend een nadere inventarisatie uitgevoerd en wordt bepaald welke mitigerende en/of compenserende maatregelen noodzakelijk zijn ter bescherming van de natuurwaarden.

Geluid

Door middel van akoestisch onderzoek wordt het geluidniveau in de omgeving in beeld gebracht. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar het optredende geluidniveau in de bestaande situatie van het plangebied, het optredende geluidniveau tijdens de geplande ontgroning binnen het plangebied, en naar het optredende geluidniveau in de eindsituatie, als het plan Lingemeren gereed is. In het volgende worden op hoofdlijn de verschillende situaties besproken.

Onderzoek bestaande situatie binnen het plangebied:

Binnen het aandachtsgebied plan Lingemeren wordt door middel van akoestisch onderzoek voor de bestaande situatie het geluidniveau in de omgeving in beeld gebracht.

Op hoofdlijn wordt het volgende in het akoestisch onderzoek betrokken.

- Het geluid wordt in beeld gebracht van de verkeerswegen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied, van de bestaande industrie, van het scheepvaartverkeer (Amsterdam-Rijnkanaal) en van mogelijk andere omgevingseigen geluidbronnen, enz.
- Er wordt onderzoek gedaan naar het aanwezige achtergrondgeluidniveau van het omgevingsgeluid (het referentieniveau van het omgevingsgeluid). Bepaald worden het L95 geluidniveau en het LAeq wegverkeer -10 dB(A).
- Er wordt rekening houdend met de autonome ontwikkeling binnen en buiten het plangebied (o.a. Medel 2).
- In het onderzoek wordt rekening gehouden met het vigerend milieubeleid in het plangebied, zoals dat door bevoegd gezag voor dit gebied is vastgesteld (denk o.a. aan gemeentelijke nota industrielawaai).

Ontgronding

Hierbij wordt in hoofdzaak tijdens de volgende werkzaamheden het geluid in beeld gebracht:

- tijdens de voorbereidende werkzaamheden (afgraven bovengrond en in depot brengen; dus inzet van materieel als hydraulische grijperkraan, bulldozer, vrachtwagens, etc.);
- zandwinnen m.b.v. zandzuiger die werkzaam is in de winput voor fase 1 en daarna in de winput voor fase 2 (omdat de zandzuiger zich binnen de zandwinput verplaatst, wordt het geluid in beeld gebracht voor de worstcase);
- aanleg van de nieuwe waterloop de Lingeslinger (inzet kraanschip, afvoer uitgebaggerd zand per schip/as, etc);
- afvoer van gewonnen zand uit de winputten fase 1 en fase 2;
- verwerken van het gewonnen zand;
- afwerking/herinrichting plangebied;
- initiatiefnemer heeft het voornemen om in het plangebied een wooneiland in te richten; het geluid ter plaatse van het wooneiland wordt eveneens in het onderzoek betrokken.

De werkzaamheden in de verschillende te onderscheiden processen worden eenduidig omschreven.

Het geluid wordt beschouwd in relatie tot de tijdsfasering van dit project.

Herontwikkeling van het gebied

In de eindsituatie wordt het geluid binnen het plangebied Lingemeren in beeld gebracht.

- Voor het verkeer e.d. kan mogelijk gebruik worden gemaakt van gegevens/uitgangspunten zoals die gelden voor het onderzoek rekening houdend met de autonome ontwikkeling
- Het geluid van andere activiteiten/bronnen wordt in beeld gebracht (denk bijv. aan mogelijke watersportactiviteiten binnen het gebied).

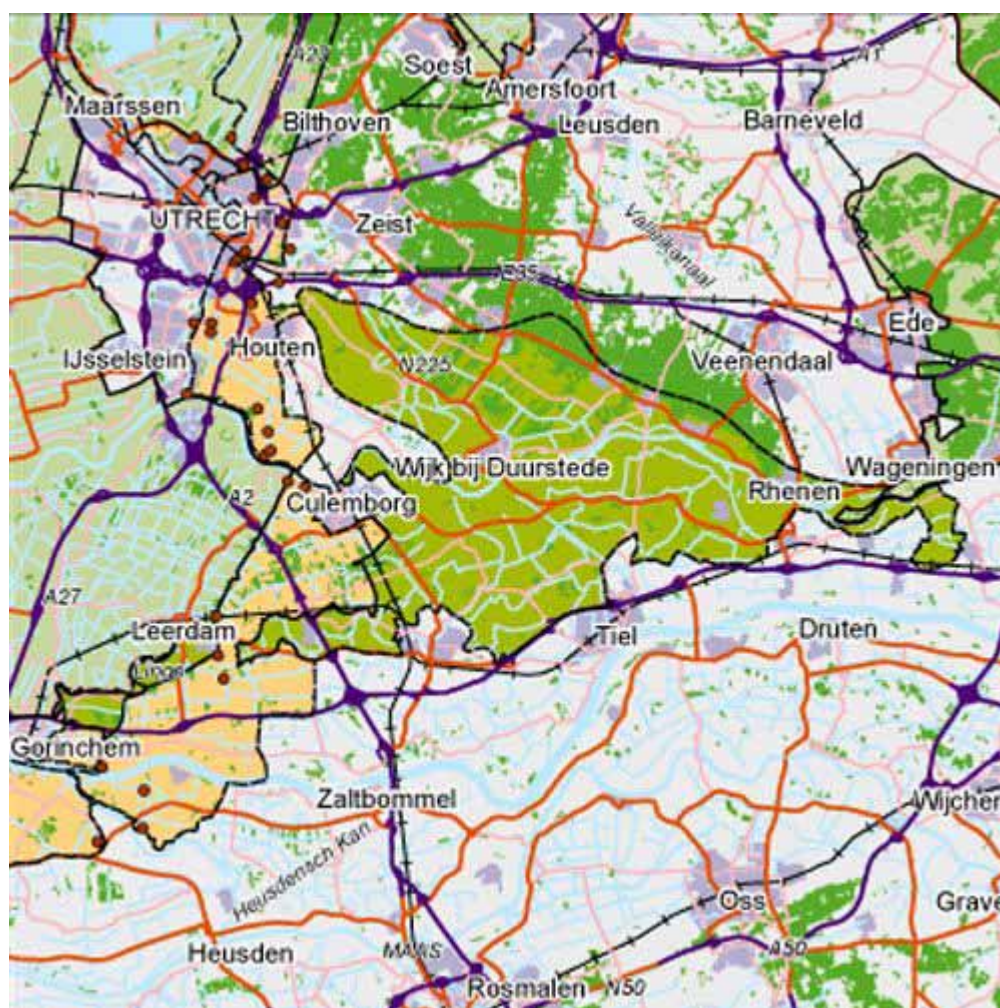
- Het geluid ter plaatse van het wooneiland wordt eveneens in het onderzoek betrokken.
- Het geluid wordt beschouwd in relatie tot de tijdsfasering van dit project.

Onderzoek naar de mogelijke geluidruimte:

In het onderzoek wordt gekeken naar de (wettelijk) mogelijke geluidruimte tijdens de te onderscheiden onderzoeksfasen. Hierbij wordt ook gekeken naar randvoorwaarden uit het vigerende milieubeleid van de (lokale)overheid, wettelijke regelgeving, enz.

Landschap

Het plangebied maakt onderdeel uit van het Nationaal Landschap Rivierengebied, zoals aangewezen in de Nota Ruimte. Met de aanwijzing van de Nationale Landschappen wordt beoogd de kwaliteit van het landschap in deze gebieden te behouden en te versterken.

De uitvoering van de ontgronding en de herontwikkeling van het gebied zal leiden tot een andere ruimtelijke structuur, opbouw en visuele kenmerken van het landschap. Het landschapsbeeld, de landschapsstructuur en het landgebruik zullen veranderen.

In het planMER zal worden ingegaan op wat deze ontwikkelingen betekenen voor het landschap. Aan dit aspect wordt met name in beschrijvende zin aandacht besteed. De aandacht zal zich richten op ruimtelijke structuren, patronen en landschapstypen.

Luchtkwaliteit

De Europese Unie heeft zich ten doel gesteld om voor diverse luchtverontreinigende stoffen voorstellen te formuleren van grenswaarden voor de luchtkwaliteit ter bescherming van mens en milieu. Het beleid richt zich nadrukkelijk op de bescherming van het leefmilieu en het verbeteren van dit leefmilieu. In Nederland is dit vertaald naar de 'Wet luchtkwaliteit' welke sinds 15 november 2007 van kracht is. Deze wet vervangt het 'Besluit luchtkwaliteit 2005'. De kern van de 'Wet luchtkwaliteit' bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen.

Het zijn met name de stoffen PM₁₀ en NO₂ die in Nederland zorgen voor overschrijdingen van de grenswaarden. Uit epidemiologische studies blijkt dat het wonen nabij (snel)wegen nadelig is voor de gezondheid³. Er bestaat een direct gezondheidseffect aan de longen als gevolg van blootstelling aan te hoge concentraties PM₁₀ en NO₂.

De grenswaarde per 1 januari 2010 (zonder derogatie) voor de jaargemiddelde NO₂ concentratie bedraagt 40 µg/m³. De uurgemiddelde waarde van 200 µg/m³ mag niet vaker dan 18 keer per jaar worden overschreden [*Staatsblad 414, Bijlage 2 bij de Wet milieubeheer, voorschrift 2.1, 2.2 en 2.3*]. De grenswaarde (zonder derogatie) voor de jaargemiddelde PM₁₀ concentratie bedraagt 40 µg/m³. De daggemiddelde waarde van 50 µg/m³ mag niet vaker dan 35 keer per jaar worden overschreden [*Staatsblad 414, Bijlage 2 bij de Wet milieubeheer, voorschrift 4.1*].

Het begrip 'niet in betekenende mate' (NIBM) is opgenomen in een Algemene maatregel van Bestuur (AMvB) (Besluit NIBM) en een Ministeriële Regeling (MR) (Regeling NIBM). Een project is NIBM als aannemelijk is dat het project een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3% van de grenswaarde. Dit begrip maakt ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk in overschrijdingssituaties. Elk project dat NIBM bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit kan uitgevoerd worden. Binnen gestelde omvanggrenzen is geen toetsing aan de grenswaarden van de luchtkwaliteit noodzakelijk.

In het algemeen geldt dat in gebieden waar de gestelde grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀ niet worden overschreden, plannen kunnen doorgaan. In gebieden waar de grenswaarde voor NO₂ of PM₁₀ wel wordt overschreden, kan een project toch doorgaan indien de plannen geen effecten hebben op de luchtkwaliteit ten opzichte van voorgaande jaren.

³ Jansen, N.A.H., Brunekreef, B., Hoek, G., Keuken, M., 2002. Verkeersgerelateerde luchtverontreiniging en gezondheid, een kennisoverzicht. Institute for Risk Assessment Sciences, Universiteit van Utrecht.

Een project kan doorgang vinden als:

- grenswaarden niet worden overschreden;
- de luchtkwaliteit verbetert door het nemen van onlosmakelijk met het project verbonden maatregelen;
- de luchtkwaliteit niet in betekenende mate (NIBM) verslechtert;
- projectsaldering wordt toegepast;
- behoort tot Nationale Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit (NSL).

Op vrijdag 19 december 2008 is een wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007⁴ (RBL) in werking getreden. Met de wijziging wordt het 'toepasbaarheidbeginsel' geïntroduceerd. Dit beginsel geeft aan op welke plaatsen de luchtkwaliteitseisen toegepast moeten worden: de werkingssfeer en de beoordelingssystematiek.

Voor de toetsing aan de Wet luchtkwaliteit worden de bijdragen van PM₁₀ en NO₂ tijdens de zandwinningsfasen op plaatsen buiten de inrichting (waar het toepasbaarheidsbeginsel geldt) aan de achtergrondconcentraties gekwantificeerd en vergeleken met de waarden in de Wet luchtkwaliteit. PM₁₀ komt o.a. vrij bij grondwerkzaamheden en bij verbranding van brandstof. NO₂ komt voornamelijk vrij bij het verbranden van brandstof.

Voor de toetsing aan de Wet luchtkwaliteit worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- inventarisatie van bronnen van luchtverontreiniging voor de twee zandwinningsfasen;
- het berekenen van de PM₁₀ en stikstofdioxide emissies met behulp van emissiefactoren van de geïnterviewde bronnen voor de twee fasen;
- berekening van de bijdrage aan de achtergrondconcentraties van de bronnen van de fase waarin de luchtverontreiniging het grootst is. Deze berekeningen worden uitgevoerd met het Nieuw Nationaal Model, softwarepakket Stacks, nieuwste release;
- toetsen van de berekende concentraties aan de grenswaarden in de Wet luchtkwaliteit;

Er wordt geen onderzoek gedaan naar de luchtkwaliteit in de bestaande situatie en in de situatie wanneer het gebied is herontwikkeld omdat wordt aangenomen dat tijdens de zandwinningsfasen een worst-case situatie voor de luchtkwaliteit wordt gekwantificeerd. De luchtkwaliteit wordt in de huidige situatie en na de herontwikkeling minimaal belast.

Verkeer

Zowel de tijdelijke inrichting (zandwinning) als de eindinrichting (variatie aan functies) leidt tot vervoerbewegingen. Naast een mogelijke veranderende aantal voertuigbewegingen is het aannemelijk dat er een verschuiving op van gebruik van vervoermiddelen of trajecten. Zo kent zandwinning een groter aandeel vrachtverkeer dan een recreatieve functie en ontstaan er andere routes door de realisatie van wateroppervlak.

⁴ Staatscourant. Nr 245, pag 40 [en digitaal nr 2040]

Hierdoor kan het zijn dat de wegcapaciteit niet voldoende om de vervoersbewegingen op een adequate manier op te vangen en er mogelijk maatregelen moeten worden getroffen om de wegcapaciteit te vergroten.

Naast de wegcapaciteit spelen ook de (verkeers-)veiligheid en de leefbaarheid van het gebied een rol.

Drukkere wegen vergroten de kans op verkeersonveilige situaties leiden; ook kunnen voorzieningen nodig zijn om de risico's van milieubelastend transport te reduceren.

Zandwinning vs. endinrichting met variatie aan nieuwe versterkte functies

Aan de hand van gegevens omtrent de zandwinning (locatie, hoeveelheid zand, capaciteit zandauto's) wordt de verkeergeneratie opgesteld. Dit zelfde kan gedaan worden voor het eindbeeld op basis van een voorlopig stedenbouwkundig programma.

Vervolgens kunnen er voor de zandwinning ontsluitingsvarianten worden opgesteld die nader worden uitgewerkt en beoordeeld op basis van de volgende verkeerskundige criteria:

- capaciteit van de wegen (rekening houdend met o.a. de wegbreedte en de boogstraal);
- verkeersveiligheid (zowel op wegvakken als op kruispunten);
- niet-verkeerskundige aspecten:
 - leefbaarheid (barrière -vorming of veranderende identiteit van de weg);
 - natuur en landschap (consequenties van mogelijke technische inspanningen).

Laatstgenoemde aspecten komen bij de andere thema's nader aan de orde.

Als de ontsluitingsvarianten voor de zandwinning niet overeenkomen met die van het eindbeeld, worden ook specifieke ontsluitingsvarianten voor het eindbeeld beoordeeld.

Water

Geohydrologie

Er wordt een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd om de effecten van de uitbreiding van de zandwinplas op de omgeving te bepalen. Hiertoe wordt een stationair grondwatermodel (MODFLOW) opgesteld op basis van REGIS⁵-gegevens. Door gebruik te maken van GIS en geostatistische berekeningen wordt de informatie vertaald worden naar een grondwatermodel. Met het model worden vervolgens voor een gemiddelde situatie de effecten van de uitbreiding berekend op:

- grondwaterstanden (stijghoogte, ontwateringsniveau en drooglegging);
- zettingen;
- gewasopbrengsten.

Het onderzoek wordt in twee fasen uitgevoerd:

- fase 1: globaal op basis van gemiddelde waarden en het huidig ontwerp;
- fase 2: gedetailleerd op basis van een definitief ontwerp waarbij de effecten van eventuele mitigerende maatregelen of hoogwatersituaties worden meegenomen.

⁵ REGIS: Regionaal Geografisch Informatie Systeem

Woon- en leefklimaat

De uitvoering van het voornemen (ontgroning en herontwikkeling van het gebied) heeft een verandering van het ruimtegebruik tot gevolg c.q. de functie binnen het gebied. Er verdwijnt voornamelijk landbouwgrond en de daarbij behorende agrarische bedrijvigheid, waarvoor water, natuur, recreatie en wonen terugkomt. Ook de veranderingen in de verkeerssituatie kunnen daarop van invloed zijn.

Door de verandering in het ruimtegebruik verandert ook het woon- en leefklimaat van het om het plangebied liggende gebied, waarbij onder meer gedacht kan worden aan verandering van het karakter van het gebied (de beleving van het gebied) en visuele hinder.

Beide aspecten hangen nauw met elkaar samen en zullen dan ook samen nader worden onderzocht. In het MER wordt aan beide aspecten voor beide activiteiten (ontgroning en herontwikkeling van het gebied) in beschrijvende zin aandacht besteed.

3 Milieubeoordeling

3.1 Referentiesituatie

Als referentiesituatie voor het bepalen van de effecten wordt de huidige bestaande situatie met de autonome ontwikkeling genomen.

3.2 Alternatievenontwikkeling

Alternatieven spelen een belangrijke rol in de milieueffectrapportage. Het MER dient een aantal redelijke alternatieven te bevatten, die zodanig zijn gekozen dat het de besluitvorming van het bestemmingsplan ondersteund met milieu-informatie.

De alternatieven zullen worden ontwikkeld nadat inzicht is verkregen in de milieuruimte zoals eerder in deze notitie beschreven. Uitgangspunt is in principe dat de locatie voor de zandwinning vaststaat. Verder dient er een evenwicht te zijn tussen de opbrengsten (winbare hoeveelheden zand) en de kosten (uitvoering, inrichting en beheer). De alternatieven zullen dan ook betrekking hebben op de herinrichting van het gebied, waarbij de waterplassen die ontstaan als gevolg van de winning een vast gegeven is.

Een van de alternatieven is de inrichting van het plangebied zoals weergegeven in de door Ia4sale opgestelde visie van mei 2008, waarin het landschap de leidraad is geweest voor de invulling van het gebied. De knelpunten op het gebied van milieu, die bij uitvoering van dit alternatief naar boven komen zullen als uitgangspunt dienen om andere alternatieven te bepalen. Tevens zal het uitgevoerde behoefteonderzoek daarin een belangrijke rol spelen. De uitkomsten van het behoefteonderzoek naar de in het ontwerp voorgestane functies zullen eveneens een rol spelen bij het bepalen van de alternatieven.

3.3 Beoordelingskader

Onderzoekscriteria

In het vorige hoofdstuk is aangegeven welke milieuaspecten betrokken worden in de beoordeling van de alternatieven op de milieugevolgen. Daarbij is vermeld welke toetsingscriteria gehanteerd worden. In de onderstaande tabel is het beoordelingskader geschetst met de te beoordelen milieuaspecten en bijbehorende toetsingscriteria.

Thema	Aspect	Beoordelingscriteria
Archeologie		Aantasting/versterking archeologische waarden
Bedrijven en milieuzonering		Beïnvloeding gevoelige functies door milieucouturen
Bodem	Bodemkwaliteit	Invloed op bodemkwaliteit
Cultuurhistorie		Aantasting/versterking cultuurhistorische waarden
Natuur	Soortenbescherming	Beïnvloeding leefgebied beschermde soorten: aantasten/kansen flora en fauna
	Gebiedsbescherming	Beïnvloeding beschermde gebieden
Geluid		Verandering geluidhinder
Landschap		Aantasting/versterking van de bestaande landschapskarakteristiek en ontstaan van nieuwe landschapskarakteristiek
Luchtkwaliteit		Toe-/afname van fijn stof en stikstofdioxide
Verkeer	Capaciteit	Verandering van de capaciteit
	Verkeersveiligheid	
Water	Geohydrologie	Beïnvloeding grondwaterstanden
Woon- en leefklimaat	Uitzicht	Positieve/negatieve wijziging van het uitzicht
	Bereikbaarheid	Positieve/negatieve wijziging in de bereikbaarheid
	Beleving	Positieve/negatieve beïnvloeding van de beleving

Wijze van beoordeling

De beoordeling vindt plaats aan de hand van een vijfpunts-schaal.

- ++ Grote verslechtering
- + Aanmerkelijke verslechtering
- 0 Geen noemenswaardige verbetering of verslechtering
- Aanmerkelijke verbetering
- Grote verbetering

De beoordeling vindt plaats ten opzichte van de referentiesituatie. In gevallen dat wanneer één der alternatieven niet verschillen van de referentiesituatie, wordt er een 0 gescoord. Daarnaast worden de positieve en negatieve effecten en risico's in beeld gebracht. Tevens worden de kansen en potenties en eventuele randvoorwaarden en aanbevelingen voor de verdere planvorming inzichtelijk gemaakt.

4 Procedure en planning

4.1 Rol van de actoren

Dekker Van de Kamp is de initiatiefnemer van de ontwikkeling waarvoor de m.e.r.-procedure zal worden doorlopen. De gemeenteraad van de gemeente Buren is het bevoegd gezag. De gemeenteraad zal de structuurvisie tezamen met de planMER vaststellen.

4.2 Contactgegevens

Initiatiefnemer

Dekker Van de Kamp
Postbus 20
6660 AE Elst (Gld.)
Tel. 024 348 88 00
e-mail: h.hooijer@dekkervandekamp.nl

Contactpersoon bij initiatiefnemer is de heer H. Hooijer.

Bevoegd gezag

Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

Contactpersoon bij bevoegd gezag is de heer drs. M.A.H. Schoppink.
e-mail: m.schoppink@buren.nl

Het voornemen om de plan-m.e.r. te doorlopen wordt aangekondigd door middel van een publicatie van een kennisgeving in de plaatselijke huis aan huis weekbladen.

De kennisgeving wordt tezamen met de notitie reikwijdte en detailniveau verzonden aan de in paragraaf 4.2.1 genoemde bestuursorganen en actoren. Die instanties worden in de gelegenheid gesteld om een mening te geven over deze notitie reikwijdte en detailniveau.

De genoemde instanties worden in de gelegenheid geteld binnen zes weken na verzending van de notitie reikwijdte en detailniveau te reageren op de voorgestelde aanpak van de planMER. De reacties kunnen per e-mail of per post worden aangeleverd bij:

Burgemeester en wethouders van de gemeente Buren
t.a.v. de heer drs. M.A.H. Schoppink
Postbus 23
4020 BA Maurik

4.3 Raadpleging

De gemeente heeft eigen ruimte voor de inrichting van de plan-m.e.r.-procedure. Evenwel is deze notitie reikwijdte en detailniveau plan-m.e.r. ook bedoeld om relevante bestuursorganen en belanghebbenden te informeren over de aanpak van de milieueffectstudie en om hen te raadplegen.

De volgende instanties worden geraadpleegd:

Bestuursorganen

- GS van Gelderland
- Burgemeester en wethouders van omliggende gemeenten: Culemborg, Tiel en Nederbetuwe
- VROM inspectie
- Waterschap Rivierenland
- Rijksdienst Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten
- Rijkswaterstaat

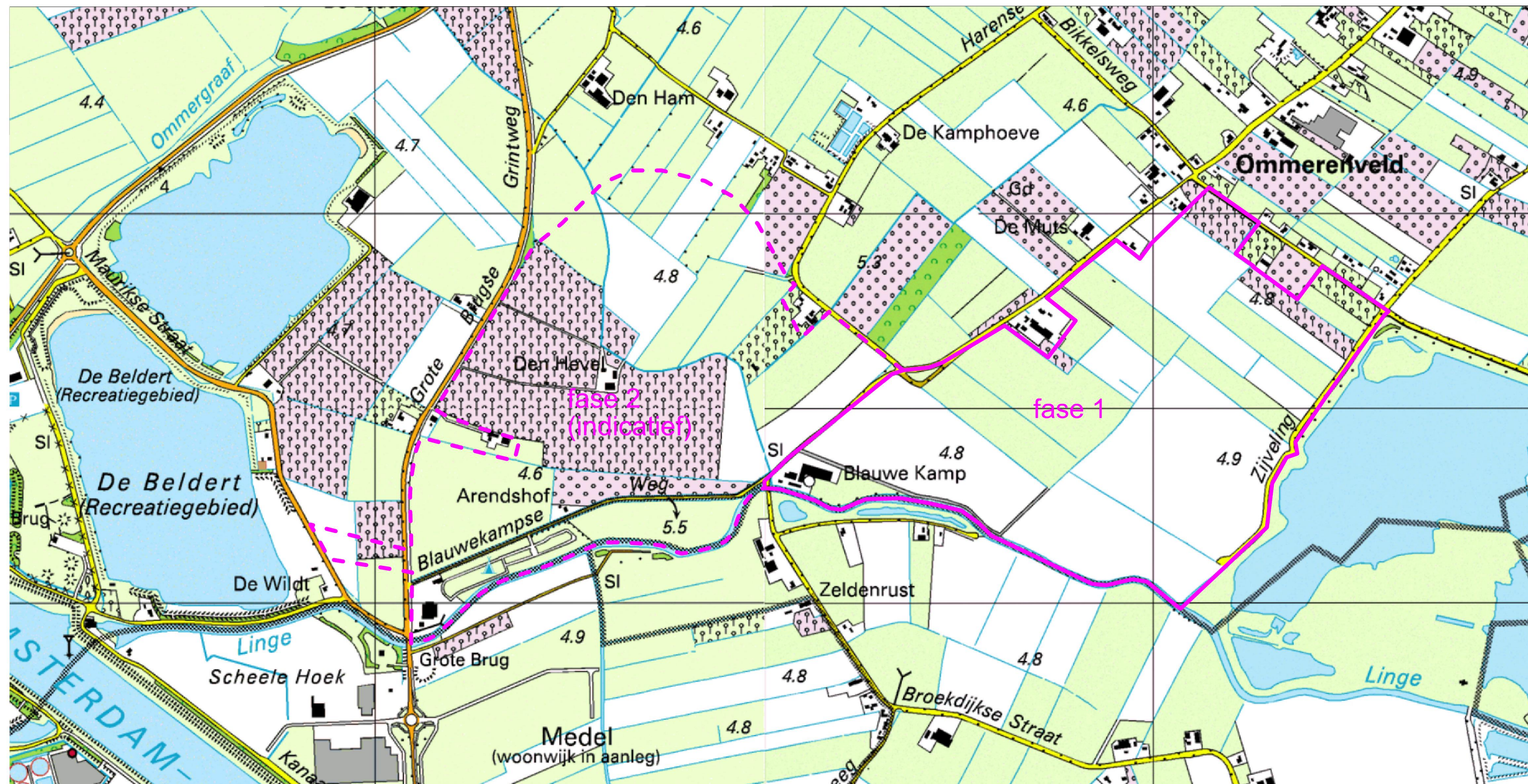
Overige actoren

- Commissie voor de m.e.r.
- Belangenvereniging Lingemeren
- Kamer van Koophandel

4.4 Globale planning

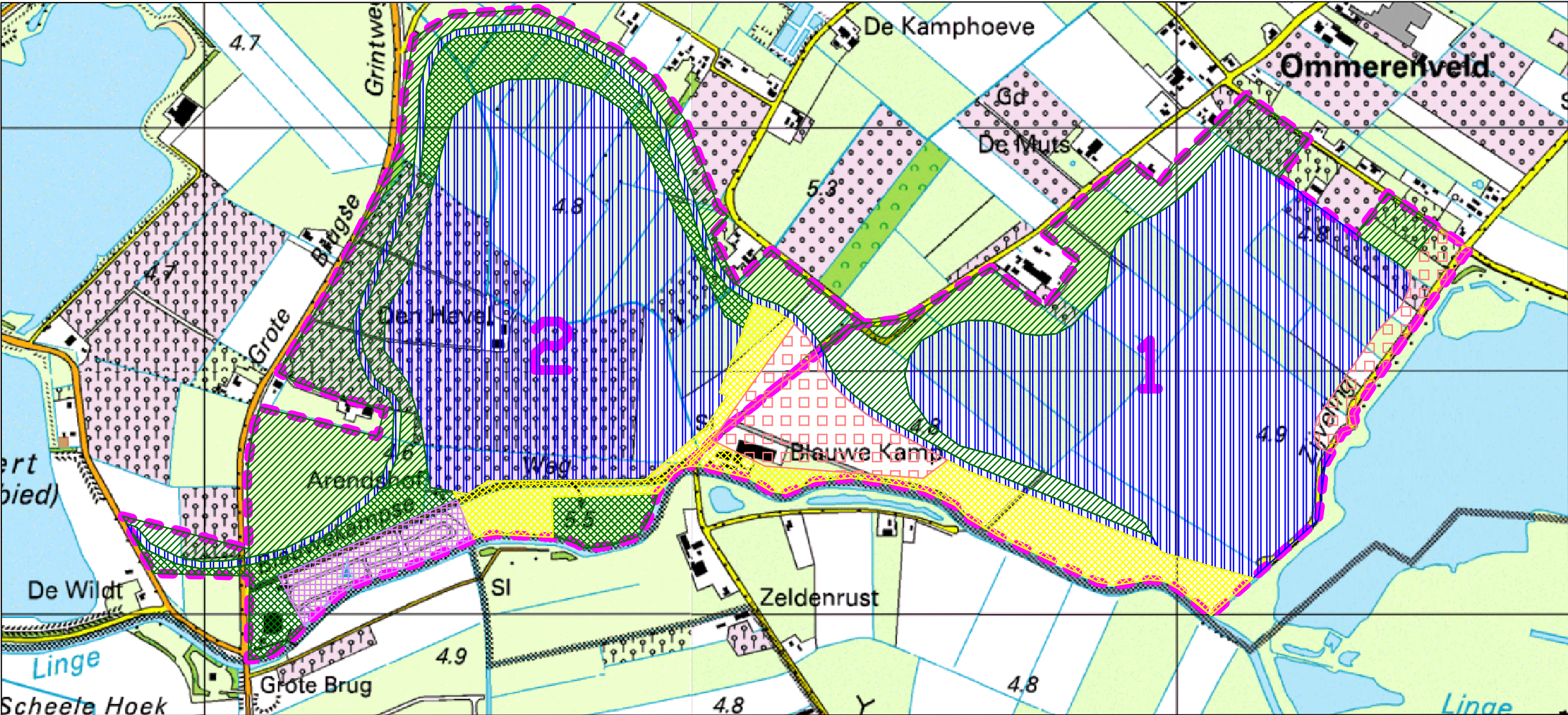
De globale planning is dat de structuurvisie in het najaar van 2010 ter inzage zal worden gelegd. Gelijktijdig zal ook het ontwerpplanMER ter inzage worden gelegd.

Bijlage 1: Plangebied

opdrachtgever:	Dekker Van de Kamp landschapsonwikkeling bv		
kenmerk opdr.gever:	projectnr. 466		
project:	LINGEMEREN		
onderdeel:	Plangebied.		
omschrijving:	Plangrens fase 1 en indicatieve plangrens fase 2. Op topografische ondergrond (top25raster)		
tek. nr.	1317 001 0		
blad	1/1		
bestand	13170010-topo-fase.dwg		
datum	5 januari 2009		
schaal	1: 10.000		
formaat	A - 3		
status			
getekend	rm	datum	05-01-2009
gezien		datum	

Bijlage 2: Globale indeling naar hoofdfuncties

GLOBALE INDELING NAAR HOOFDFUNCTIES
(PLAN Ia4sale mei 2008)

LANDGOED

NATUUR

RECREATIE

WATER

WONEN

OVERIG

LINGEMEREN									
oppervlakken naar hoofdfunctie, versie 01 / 21 april 2010									
globale indeling op basis van rapport Ia4sale mei 2008									
hoofd functie	FASE 1			FASE 2			TOTAAL		
	oppervlak			oppervlak			oppervlak		
	m2	ha	%	m2	ha	%	m2	ha	%
landgoed	0	0,00	0%	124.950	12,50	14%	124.950	12,50	7%
natuur	144.930	14,49	18%	201.540	20,15	22%	346.470	34,65	20%
overig	0	0,00	0%	34.840	3,48	4%	34.840	3,48	2%
recreatie	75.760	7,58	10%	48.170	4,82	5%	123.930	12,39	7%
water plas	475.550	47,56	60%	447.210	44,72	49%	922.760	92,28	54%
water geul	12.150	1,22	2%	40.530	4,05	4%	52.680	5,27	3%
wonen	88.940	8,89	11%	10.750	1,08	1%	99.690	9,97	6%
som	797.330	79,73	100%	907.990	90,80	100%	1.705.320	170,53	100%

3			
2			
1			
wijz.	omschrijving	door	datum
opdrachtgever:	Dekker Van de Kamp LO BV		
kenmerk opdr.gever:	466		
project:	PLAN LINGEMEREN		
onderdeel:	PLANVORMING		
omschrijving:	GLOBALE ZONERING OP TOPOGRAFISCHE ONDERGROND		
tek. nr.	1317 003 0		
blad	1/2		
bestand	13170030-W01.dwg		
datum	21 april 2010		
schaal	1 : 10.000		
formaat	A - 3		
status			
getekend		datum	
gezien		datum	

MEET

B.V.

Landmeetskundig
En Adviesbureau

Bijlage 3: Beleid

Zandwinning

Rijksbeleid

Ontgrondingenwet

De Ontgrondingenwet regelt het winnen van zand, grind, klei en andere materialen uit de Nederlandse bodem. Bedrijven die voor dat doel uit de rivierbedding of Noordzee grond willen winnen moeten bij Rijkswaterstaat een vergunning aanvragen op basis van de Ontgrondingenwet. Voor ontgrondingen in de uiterwaarden moet meestal een vergunning aangevraagd worden bij de Provincie. Naast de vergunningaanvraag dient bij zeer grote hoeveelheden (meer dan 100 hectare / meer dan een miljoen kubieke meter) bovendien een Milieueffectrapportage te worden opgesteld.

Op 1 februari 2008 is de Ontgrondingenwet gewijzigd. De belangrijkste wijziging is het vervallen van de taakstelling voor het winnen van zand en grind. Productie van zand, klei en grind zijn niet langer het belangrijkste doel. Per provincie wordt ook niet meer bepaald waar en hoeveel zand, grind en klei uit de bodem gehaald moeten worden. De vraag naar deze grondstoffen en de prijs daarvan maken voortaan uit of en waar ontgrond gaat worden (marktwerking). Vervolgens weegt de Provincie de effecten van een ontgroning en beoordeelt daarna of deze mag doorgaan.

Bouwgrondstoffen en zandwinning

Het rijksbeleid wat betreft zandwinning is vastgelegd in de Nota Ruimte. In deze nota is opgenomen dat de winning van bouwgrondstoffen in Nederland (op een maatschappelijk aanvaardbare manier) voorkeur heeft boven het importeren van deze stoffen uit het buitenland omdat dit de afwenteling van ruimtelijke problemen (transporthinder, extra energieverbruik, etc.) op buurlanden en op andere milieugebieden beperkt. De winning wordt aan de markt overgelaten, waarbij het Rijk indien nodig en mogelijk maatregelen zal treffen om onnodige marktbelemmeringen weg te nemen. Waar mogelijk zal de winning van bouwgrondstoffen op land en in rijkswateren multifunctioneel moeten zijn. Dit houdt in dat er vóór de woning een duidelijk en maatschappelijk breed aanvaard plan moet zijn over de toekomstige bestemming van het betreffende gebied. Hierbij kan gedacht worden aan natuurontwikkeling, recreatie, wonen aan het water, waterbeheer en de aanleg van vaargeulen. Zo kunnen projecten gerealiseerd worden die de ruimtelijke kwaliteit verhogen en Nederland van grondstoffen voorzien.

Met de introductie van de Nota Ruimte is ook de bouwgrondstoffentoets ingevoerd. Deze toets, die geldt voor nieuwe ruimtelijke plannen buiten het bestaande bebouwde gebied, heeft de volgende drie uitgangspunten:

- de effecten op de bouwgrondstoffenvoorziening moeten worden betrokken in de afweging;
- er moet rekening worden gehouden met de geologische voorkomens van schaarse bouwgrondstoffen als beton- en metselzand, grind, kalksteen, klei voor de grofkeramische industrie en zilverzand, om zo de winningmogelijkheden voor toekomstige generaties niet te belemmeren;
- er moet worden afgewogen of in combinatie met andere functies winning van oppervlaktedelfstoffen mogelijk is (multifunctionele winning). Hierbij wordt het dieper maken van de ontgroning dan strikt noodzakelijk is voor de gewenste functie of eindbestemming niet uitgesloten.

Middels bovenstaande uitgangspunten wil het Rijk de winning van voldoende bouwgrondstoffen voor nu en de toekomst veilig stellen, zodat er te allen tijde aan de behoefte kan worden voldaan. Daarmee wordt tevens het nationale belang van oppervlaktedelfstoffen kracht bijgezet.

Provinciaal beleid

Bouwgrondstoffen en zandwinning

Het uitgangspunt van de provincie Gelderland in het ruimtelijk beleid voor de winning van bouwgrondstoffen is dat ontgrondinglocaties niet vooraf worden aangegeven in het streekplan maar tot stand komen via marktwerking. Voor initiatiefnemers gelden de volgende ruimtelijke voorwaarden voor winning van bouwgrondstoffen:

- bij winning van primaire bouwgrondstoffen moet koppeling plaatsvinden met realisatie van gewenste functies. De provincie denkt aan de koppeling met de functies water- en baggerberging, wonen, recreatie, natuurontwikkeling, aanleg van vaargeulen en bedrijventerreinen;
- projecten voor winning van primaire bouwgrondstoffen moeten ruimtelijke meerwaarde bieden. In de nog op te stellen Nota 'kwaliteitscriteria winning primaire bouwgrondstoffen' worden de criteria voor ruimtelijke meerwaarde verder aangevuld en uitgewerkt.

Voor beton- en metselzand bestonden tussen het Rijk en de provincies taakstellende afspraken voor de periode 1999 t/m 2008. De taakstelling van de provincie Gelderland voor deze periode was 59 mln. ton. Door de wijziging in het Rijksbeleid (marktwerking) worden er sinds 2008 geen taakstellende afspraken meer gemaakt. Dit neemt niet weg dat er nog steeds vraag is en zal blijven naar beton- en metselzand.

Aansluitend bij de Nota Ruimte is diepe winning in de uiterwaarden ten behoeve van beton- en metselzand in beginsel toegestaan, rekening houdend met de doelstellingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) en Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Koppeling met rivierverruiming en/of natuurontwikkeling is vereist. In de uiterwaarden hebben die plannen de voorkeur waarbij na winning de ontgrondingslocatie wordt aangevuld met uiterwaardengrond die vrijkomt in het kader van de Planologische Kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie

Een aandachtspunt is het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Bij verdere winning van bouwgrondstoffen moet overwogen worden wat de meerwaarde is.

Ontwikkelingszone recreatie en ontgrondingen Beldert-Lingemeer

De gemeente staat toe dat in dit gebied verblijfsrecreatieterreinen en grootschalige recreatieve voorzieningen verder worden ontwikkeld. Nieuwe ontgrondingen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen, mits een zonering wordt aangebracht in een intensief en minder intensief deel. Het uitgangspunt van de 'Ruimtelijke Visie Recreatiegebied De Beldert 2004' is dat De Beldert een hogere ruimtelijke kwaliteit zal moeten krijgen, waardoor het aantrekkelijker zal worden om daar te recreëren en nieuwe recreatieve voorzieningen toe te voegen. Het beleid richt zich hier onder meer op het

scheiden van intensieve en extensieve functies, het accentueren van zichtlijnen, het stimuleren van samenwerking tussen de verschillende recreatievoorzieningen, aanleg van een centraal wandelpad en verbetering van de openbaarheid van het terrein.

Wonen

Provinciaal beleid/Regionaal beleid

Gelders kwalitatief woonbeleid

Uitgangspunt van het Gelders kwalitatief woonbeleid is, dat de gemeenten – samenwerkend in de onderscheiden (WGR-) regio's – voorzien in een aanbod aan woningen, dat past bij de geconstateerde regionale kwalitatieve woningbehoefte. Dit is vastgelegd in het Kwalitatief Woonprogramma (KWP). Het KWP wordt periodiek bijgesteld om de afstemming tussen de (kwalitatieve) vraag en aanbod op de woningmarkt te actualiseren.

Het richt zich zowel op bestaand bebouwd gebied (herstructurering, transformatie) als op nieuw stedelijk gebied (uitbreiding). De belangrijkste ruimtelijke beleidsaccenten zijn:

- het aanbod aan woningen en woonmilieus moet beter aansluiten bij de voorkeuren van bewoners. Om deze reden bevordert de provincie vooral de realisatie van woningen voor ouderen en starters en van de woonmilieus centrum-stedelijk en landelijk wonen.
- Voor het kwalitatief woonprogramma (KWP) is uitgangspunt is dat in de periode 2000 tot 2015 in totaal ca. 120.000 woningen netto aan de voorraad in Gelderland worden toegevoegd. Hiervan zijn in de periode 2000 tot en met 2004 bijna 30.000 woningen gerealiseerd.
- In januari 2010 is het geactualiseerde programma voor de periode 2010-2019 vastgesteld in het KWP3.

Kwalitatief Woonprogramma 2010-2019 (KWP3)

Belangrijke uitgangspunten voor KWP3 zijn:

- nadruk op intergemeentelijke samenwerking in de regio en provinciale betrokkenheid bij de voortgang in individuele gemeenten;
- duurzaamheidsmaatregelen in de bestaande woningvoorraad;
- een woningbehoefte van circa 69.000 woningen (netto groei woningvoorraad) voor de periode 2010-2019, waarin de verwachte demografische ontwikkelingen per regio zijn verdisconteerd; en
- afspraken maken gericht op het toekomstbestendig maken van de woningvoorraad als geheel.

In de regio Rivierenland zijn tussen gemeenten, woningcorporaties en de provincie de volgende afspraken gemaakt:

- Totaal aantal toe te voegen woningen:
 - in de periode 2010-2019 kunnen in de regio Rivierenland 9.800 woningen netto worden toegevoegd.
- Verhouding huur-koop:
 - 37% van de nieuw te bouwen woningen in de regio dient te worden gebouwd voor de huursector (3.600 woningen).
- Betaalbare woningen:
 - 46% van de nieuw te bouwen woningen in de betaalbare segmenten; goedkope huur, betaalbare huur en goedkope koop opgeteld (4.500 woningen).
- Nultredenwoningen:

- 74%, oftewel ruim 7.200 woningen zullen via de nieuwbouw geschikt zijn of van de bestaande voorraad geschikt gemaakt worden, waarbij ze voldoen aan de definitie van nulredenwoning of het vergelijkbare niveau conform de regionaal bekende sterrenclassificatie.

In aanvulling op de hierboven gemaakte afspraken spreekt de provincie met de gemeente Buren af dat, samen met de provincie Gelderland, een specifiek project collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) wordt opgezet. Het speciale is de combinatie van CPO en de zogenaamde driehoek wonen, welzijn en zorg (het provinciale programma Thuisgeven in Gelderland), waarbij in ieder geval een substantieel deel van de toekomstige bewoners onder de doelgroepen van deze beleidsvelden vallen. Ook zal een bepaald niveau van ict-toepassingen en domotica worden ingebouwd. Er wordt een mix van andere toekomstige bewoners en een differentiatie van woningtypen en prijzen nagestreefd.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie

Kwaliteitsverbetering kernen. De nadruk ligt op behoud en verbetering van de leefomgeving. In- en uitbreidingen van kernen en bedrijventerreinen dienen zorgvuldig ingepast te worden en dienen slechts plaats te vinden om de lokale behoefte op te vangen en om het voorzieningenniveau in stand te houden. Woningbouw en bedrijvigheid worden geconcentreerd in de vier grotere kernen: Lienden, Buren, Beusichem en Maurik.

Recreatie

Rijksbeleid

Nota Ruimte

Het rijk beschouwt in de Nota Ruimte de toegang van alle burgers tot voldoende groene en blauwe recreatiemogelijkheden als een onderdeel van de te garanderen basis-kwaliteit in Nederland. De beschikbaarheid daarvan in het buitengebied moet in balans zijn met de ontwikkeling van het bebouwde gebied. Van provincies en gemeenten wordt verwacht dat zij deze balans tussen bebouwing en groen/blauw meenemen in hun ruimtelijke plannen. Het gaat daarbij ook om verbetering van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de groene ruimte, zowel door belemmeringen weg te nemen als door het wandel-, fiets- en waterrecreatienetwerk te vergroten. Het rijk rekent erop dat gemeenten bij de opzet van nieuwe locaties het door de praktijk ingegeven richt-getal van circa 75 m² groen per woning hanteren.

De regeling voor recreatiewoningen wordt veranderd. Omdat recreatiewoningen steeds vaker worden gebruikt voor permanente bewoning, wordt het beleid voor nieuwe recreatiewoningen gelijkgetrokken met dat voor reguliere woningen. Een aanvraag voor de bouw van een recreatiewoning kan alleen worden toegestaan als op die plaats ook een reguliere woning mag worden neergezet. Een uitzondering wordt gemaakt voor complexen van recreatiewoningen die bedrijfsmatig worden geëxploiteerd: zij hoeven niet te voldoen aan de voorwaarden voor reguliere woningbouw, mits ze ervoor zorgen dat permanente bewoning op het complex wordt tegengegaan.

Provinciaal beleid/Regionaal beleid

Streekplan

De provincie Gelderland schrijft in haar Streekplan 2005 voor, dat toeristisch-recreatieve voorzieningen dienen te worden beoordeeld op de mate van aansluiting bij de regionale gebiedskenmerken en hun bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het regionaal toeristisch-recreatieve product.

Nieuwe toeristische concepten als natuurtoerisme, cultuurtoerisme en plattelandstoerisme kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het landelijk gebied en kunnen een nieuwe functie vormen voor vrijgekomen agrarische bedrijven. Hierbij spelen zowel reguliere toeristische bedrijven in het landelijk gebied als recreatieve nevenactiviteiten op agrarische bedrijven een rol. Extensieve recreatie wordt door de provincie gedefinieerd als kleinschalige nevenactiviteiten, zijnde verhuur van recreatieve producten of horeca aan huis, een minicamping of gelijksoortige vormen met een beperkte capaciteit. Met het uitgangspunt dat extensieve vormen van recreatie en toerisme zich in het algemeen goed verenigen met de diverse functies in het buitengebied, wil de provincie Gelderland deze functies stimuleren.

Het is gewenst dat gemeenten aan functieverandering van vrijgekomen (agrarische) bebouwing in het buitengebied naar een extensieve recreatieve functie meewerken. Voorwaarde blijft dat de extensieve vormen van recreatie te verenigen moeten zijn met natuur- en landschapsdoelstellingen. Dit geldt met name binnen het groenblauwe raamwerk en de waardevolle landschappen. In gebieden met EHS-natuur is het 'nee, tenzij'-regime van toepassing op extensieve vormen van verblijfsrecreatie, tenzij het gaat om functieverandering van vrijkomende (agrarische) bebouwing.

Kansen tussen de dijken

In de notitie 'Kansen tussen de dijken' noemt de regio Rivierenland het realiseren van economische groei en welzijn als doelstellingen voor het toeristisch-recreatieve beleid. De regio wil meer bezoekers trekken, die langer blijven, meer besteden en vaker terugkomen en bovendien toerisme en recreatie realiseren die aansluiten bij de aard en de schaal van het landschap. Belangrijke onderdelen in de toeristisch/recreatieve structuur zijn:

- Boegbeelden: enkele spraakmakende recreatief-toeristische activiteiten, waarmee de regio zich profileert en presenteert, zoals de historische kern Buren.
- Concentratiegebieden: gebieden waar een (grootschalige) concentratie plaatsvindt van recreatief-toeristische activiteiten, zoals het Eiland van Maurik en De Beldert.

De regio noemt de volgende speerpunten waarop het toeristisch-recreatieve beleid gericht moet zijn:

- verbeteren kwaliteit toeristisch-recreatief product en ondernemerschap;
- verbeteren en ontwikkelen van routestructuren;
- ontwikkelen van toeristisch-recreatieve knooppunten;
- verbeteren faciliteiten voor waterrecreatie;
- ontwikkelen plattelandstoerisme;
- professionaliseren en versterken aanbod cultuurtoerisme;
- ontwikkelen aanbod MICE (Meetings, Incentives, Conventions en Exhibitions);
- ontwikkelen en benutten concentratiegebieden;
- ontwikkelen en benutten boegbeelden;
- versterken van marketing en promotie;
- versterken recreatie in en om de kern.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie

Uitbouw recreatieve potentie. De recreatie moet in de gemeente Buren verder worden uitgebreid, passend binnen het landelijke karakter en het waardevolle rivierenlandschap. Er is bijzondere aandacht voor de recreatieve potentie van de kern Buren, uitbouw van op cultuurhistorie gericht toerisme en het extensieve recreatieve gebruik van het buitengebied.

Archeologie

Europees beleid

Verdrag van Valletta

Het Verdrag van Valletta is het Europees Verdrag inzake de bescherming van archeologisch erfgoed. Het verdrag is in 1992 door twintig Europese staten, waaronder Nederland, getekend en werd in 1998 met een goedkeuringswet bekrachtigd. Het Verdrag van Valletta gaat uit van het in de bodem bewaren van archeologische waarden op de locatie zelf, ook wel behoud *'in situ'* genoemd. Opgravingen moeten zo veel mogelijk worden vermeden, omdat daarbij het risico bestaat dat historische informatie voor altijd verloren gaat. Malta wil verder bevorderen, dat in een zo vroeg mogelijk stadium van ruimtelijke ordening al rekening wordt gehouden met archeologische waarden. Het verdrag gaat ervan uit dat degene die de bodem wil verstoren het archeologisch (voor)onderzoek en eventuele opgravingen zelf moet betalen. Door het verdrag is tevens geld vrijgemaakt voor wetenschappelijk onderzoek.

Rijksbeleid

Wet op de Archeologische Monumentenzorg

Nationaal beleid op het gebied van archeologie is vastgelegd in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMZ, 2007), die een Nederlandse uitwerking is van het Europese Verdrag van Valletta. De wet regelt hoe het rijk, de provincies en de gemeenten bij hun ruimtelijke plannen rekening moeten houden met het erfgoed in de bodem. De nieuwe wet beoogt het culturele erfgoed (en vooral het archeologische erfgoed) te beschermen. Onder archeologisch erfgoed worden alle fysieke overblijfselen, zowel in als boven de grond, die bijdragen aan het verkrijgen van inzicht in menselijke samenlevingen uit het verleden, verstaan.

Volgens de WAMZ wijzen provincies archeologische attentiegebieden aan, die gemeenten in hun omgevingsplannen en streekplannen verder uitwerken. Voordat in deze gebieden in de grond gewerkt kan worden, is een archeologisch vooronderzoek verplicht. Met de nieuwe Wet op de Archeologische Monumentenzorg zijn een aantal andere wetten ook aangepast, waaronder de Monumentenwet 1988, de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Ontgrondingenwet, de Wet Milieubeheer en de Woningwet.

Gemeentelijk beleid

Op de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart worden verschillende zones en terreinen aangegeven, gebaseerd op een verwachtingsmodel dat is opgesplitst naar twee fasen: prehistorisch, Romeinse Tijd en Middeleeuwen en Nieuwe tijd.

Per gebied is het volgende beleid te onderscheiden:

- Verstoorde gebieden
 - zones voor waarvan de bodem in het verleden ernstig is verstoord, of al eerder is opgegraven, en waar derhalve geen archeologische relevante sporen meer worden verwacht;
 - in deze zones is geen archeologisch onderzoek benodigd.

- Zone met lage archeologische verwachting
 - gebieden waar op basis van de bodemgesteldheid (komgebieden) en ligging ten opzichte van bekende of veronderstelde mogelijke bewoningszones geen archeologische resten worden verwacht, of waar deze (als ze er hebben bestaan) door vergravingen, erosie of verspoelingen zijn vernietigd;
 - voor deze gebieden gelden geen restricties voor planvorming, al is het nog steeds mogelijk dat archeologische resten gevonden worden. Voor vondsten van oudheidkundige betekenis geldt een meldingsplicht;
 - aanvullend onderzoek wordt aanbevolen voorafgaand aan planontwikkeling in de komgebieden met een planomvang van meer dan 10 hectare.
- Zone met middelhoge verwachting
 - zones met een redelijke kans om intacte waardevolle archeologische resten aan te treffen omdat ze slechts gedurende bepaalde periodes in gebruik zijn geweest of waar slechts specifieke archeologische resten te verwachten zijn;
 - bodemingrepen beneden of 0,30m onder maaiveld moeten worden voorkomen;
 - Indien de voorgeschreven beperkingen voor bodemingrepen niet kunnen worden gehandhaafd moet in deze gebieden nader archeologisch onderzoek worden gedaan;
 - bij bodemverstoring of bebouwing van een kleiner oppervlak dan 2.000 m² hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.
- Zone met hoge archeologische verwachting
 - gebieden waaraan op basis van onderzoek een hoge verwachting is toegekend, of waarvan de aanwezigheid van archeologische resten al is aangetoond, maar die nog niet zijn aangeduid als AMK-terrein;
 - bodemingrepen beneden of 0,30m onder maaiveld moeten worden voorkomen;
 - Indien de voorgeschreven beperkingen voor bodemingrepen niet kunnen worden gehandhaafd moet in deze gebieden nader archeologisch onderzoek worden gedaan;
 - bij bodemverstoring of bebouwing van een kleiner oppervlak dan 1.000 m² hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.
- Bekende waarden
 - er zijn verschillende terreinen bekend waar archeologische resten voorkomen (AMK-terreinen);
 - bodemingrepen in deze terreinen moet worden voorkomen;
 - indien toch bodemingrepen gaan plaatsvinden, moet archeologisch onderzoek worden verricht en worden voorgedragen voor selectie bij het bevoegd gezag;
 - bij bodemverstoring of bebouwing van een kleiner oppervlak dan 30 m² hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Bodem

Rijksbeleid

Het bodembeleid in Nederland is weergegeven in de Wet bodembescherming (Wbb, 2006), de wet Milieubeheer en de Wet Verontreiniging oppervlaktewateren. Het rijk heeft met haar bodembeleid de zorgplicht en het stand-still principe als uitgangspunten.

Het beleid kent drie speerpunten, die zijn uitgewerkt in afzonderlijke besluiten, circulairen en beleidsregels:

- Preventie
 - preventie, of bodembescherming, is gericht op het voorkomen van bodemverontreiniging;
 - het beleid bestaat uit regels voor activiteiten (bijvoorbeeld het verbod op bouwen op een verontreinigde bodem, geregeld in de Woningwet) en normen die gesteld worden aan diensten en producten;
 - dit beleid is o.a vastgelegd in de Wet milieubeheer, het Activiteitenbesluit en de Nederlandse richtlijn bodembescherming.
- Beheer
 - het beheer van de bodem heeft betrekking op de toepassing en het hergebruik van grond, bagger en bouwstoffen;
 - het beleid bevat regelgeving over kwaliteitsborging, bouwstoffen en de toepassing van grond en bagger;
 - dit beleid is o.a. vastgelegd in het Besluit Bodemkwaliteit.
- Sanering
 - sanering betreft het opheffen van onacceptabele risico's die het gevolg zijn van bodemverontreiniging;
 - het saneringsbeleid maakt een onderscheid tussen historische verontreinigingen die zijn ontstaan voor 1987 en verontreinigingen ontstaan vanaf 1987;
 - het beleid wat betreft hoe om te gaan met de saneringscriteria en -doelstellingen is vastgelegd in de Circulaire bodemsanering (2009).

Provinciaal beleid

Beleidsnota Bodem 2008

De provincie hanteert het uitgangspunt dat bij ruimtelijke keuzen (bestemming, inrichting en beheer) de gebiedsspecifieke bodemkwaliteiten betrokken moeten worden. De bodem mag niet verder verslechteren en met de functies van de bodem dient zorgvuldig te worden omgegaan. In de beleidsnota 'Bodem 2008' staat het optimaliseren van het gebruik van de bodem, nu en in de toekomst, centraal. Daarbij wordt uitgegaan van de mogelijkheden en de beperkingen die de bodem biedt. Optimaal gebruik van de bodem moet bereikt worden door duurzaam bodembeheer enerzijds en bodemsanering anderzijds. Wat betreft bodemsanering dienen de spoedgevallen in 2015 gesaneerd en/of beheerst te zijn en de niet-spoedeisende gevallen in 2030.

Cultuurhistorie

Rijksbeleid

Monumentenwet 1988

ten en door het rijk aangewezen stads- en dorpsgezichten. Hun bescherming is geregeld in de Monumentenwet 1988. Deze wet vormt de basis voor de subsidieregelingen voor onderhoud en restauratie van gebouwde monumenten en historische buitenplaatsen. Daarnaast is een aantal beleidsregels vastgesteld met betrekking tot de uitvoering van de Monumentenwet. Op 1 januari 2009 is de Monumentenwet 1988 opnieuw gewijzigd.

De kern van de nieuwe Beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2009 wordt gevormd door vier aanwijzingsprogramma's die zowel de periode vóór als na 1940 betreffen:

- aanwijzingsprogramma voor monumenten in herstructureringswijken;
- aanwijzingsprogramma voor monumenten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1958-1965;
- aanwijzingsprogramma voor te beschermen archeologische monumenten.

Stads- en dorpsgezichten worden mede door de minister van VROM aangewezen. Vóór aanwijzing vraagt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed advies aan burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het monument ligt, eventueel aan Gedeputeerde Staten van de provincie, en aan de Raad voor Cultuur. Aan de bescherming van gemeentelijke monumenten ligt een besluit van het college van Burgemeester en Wethouders van een gemeente ten grondslag.

Provinciaal beleid

Nota Belvoir 2 (2005-2008) en Nota Belvoir 3 (2009-2012)

De Nota's Belvoir bevatten cultuurhistorisch beleid dat erop gericht is de kwaliteit van de leefomgeving in de bestaande en toekomstige inrichting van Gelderland te behouden en verder te versterken door ontwikkeling. In de Nota Belvoir 2 (2005- 2008) is niet gekozen voor behoud of voor ontwikkeling van cultuurhistorische waarden, maar voor behoud in ontwikkeling.

De nota Belvoir 3 is een vervolg op de eerdere nota's en is vooral gericht op de uitvoering. In deze nota is vastgelegd hoe de provincie Gelderland het cultuurhistorisch erfgoed wil bewaren en versterken. De provincie wil cultuurhistorische waarden actief betrekken bij de ruimtelijke inrichting en een actieve rol spelen bij de duurzame instandhouding daarvan. De nota bevat ontwikkelingsgericht beleid waarbij de cultuurhistorie als kernkwaliteit een volwaardige rol vertolkt bij de duurzame inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving.

Het plangebied ligt in het Rivierengebied. De ambitie voor dit gebied in 2016 is dat de belangrijke elementen van de Limes (voormalige Romeinse rijksgrens) zichtbaar en beleefbaar zijn in het Gelders landschap. Ook de uitwisseling tussen Bataven en Romeinen dient op een aantal plaatsen zichtbaar te zijn in ruimtelijke projecten zoals woningbouw.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Buren is een landelijke gemeente, waar de groen- en waterstructuur een belangrijke rol spelen. Wat betreft het gemeentelijke beleid inzake cultuurhistorie is met name het behoud, het herstel en de verbetering van karakteristieke landschappelijke elementen en structuren van belang. Buren wil dit combineren met de verdere ontwikkeling van specifiek op cultuur gerichte recreatie.

Flora en Fauna (soortenbescherming)

Europees beleid

Vogel- en Habitatrichtlijnen

De Vogel- en Habitatrichtlijngebieden vormen in de Europese unie tezamen een coherent Europees ecologisch netwerk ten behoeve van herstel en behoud van de natuurlijke habitats en de daarin aanwezige soorten. De uitvoeringsinstrumenten voor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in Nederland zijn de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet.

Rijksbeleid

Flora- en faunawet

Soortenbescherming wordt in Nederland geregeld via de Flora- en faunawet. Alle planten- en diersoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen zijn beschermd in deze wet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied in zowel beschermde natuurgebieden als daarbuiten. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast. In de praktijk komt het erop neer dat beschermde planten en dieren zoveel mogelijk met rust gelaten moeten worden.

In de Flora- en faunawet zijn verbodsbepalingen opgenomen. De procedurele consequenties voor het overtreden van de verbodsbepaling zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Voor algemeen voorkomende soorten is een vrijstelling mogelijk (tabel 1 soorten) voor strikter beschermde soorten (tabel 2 en 3) is voor het overtreden van verbodsbepalingen een ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Indien gewerkt wordt volgens een door LNV goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit tabel 2 tevens een vrijstelling verkregen worden.

Naast de verbodsbepalingen geldt bij elk project een zorgplicht. Deze zorg houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd, teneinde die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Eenieder dient zó te handelen of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten daarvan géén of zo min mogelijk hinder ondervinden. De zorgplicht geldt altijd voor alle in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of de soort beschermd is en ongeacht of een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Provinciaal beleid

Faunabeheer Gelderland 2009-2014

Het primaire uitgangspunt van de wet is de bescherming van diersoorten, met de mogelijkheid in te grijpen in de stand van diersoorten vanwege een redelijk doel. Op grond van zogenaamde erkende belangen zijn bij de wet uitzonderingen gemaakt op de wettelijke, landelijke bescherming van inheemse diersoorten. Provincies hebben de bevoegdheid om in het kader van schadebestrijding en beheer vrijstellingen te geven

van de verboden, personen aan te wijzen om bepaalde diersoorten in hun stand te beperken en ontheffingen te verlenen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, op voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

In het faunabeheerplan wordt aangegeven waarom en voor welke soorten in haar werkgebied de faunabeheereenheid duurzaam beheer en schadepreventie noodzakelijk acht en welke uitzonderingen op het beschermingsregime van de betreffende soorten nodig zijn om schade te voorkomen en bestrijden. Het faunabeheerplan Oost Gelderland/Rivierenland/Veluwe geeft aan dat het de komende jaren noodzakelijk is om bij een aantal diersoorten in te grijpen en een actief beheer te voeren. Dit kan inhouden dat er dieren verstoort, gevangen en gedood moeten worden. Het faunabeheerplan voor de regio Rivierenland heeft betrekking op de gans, haas, knobbelswaan, konijn, meerkoet, ree, roek, smient, vos, wilde eend en wild zwijn.

Geluid

Europees beleid

Richtlijn Omgevingslawaai

Op Europees niveau is, als voornaamste doel op het gebied van geluidshinder, gesteld dat niemand mag worden blootgesteld aan geluidsniveaus die zijn of haar gezondheid en de kwaliteit van zijn/haar bestaan in gevaar brengen. Het doel van de Richtlijn Omgevingslawaai is om op basis van prioriteiten de schadelijke gevolgen (inclusief hinder) van blootstelling aan omgevingslawaai te vermijden, voorkomen of verminderen. Daarnaast moet de richtlijn een grondslag gaan bieden voor het ontwikkelen van Europees bronbeleid. Het gaat daarbij om eventuele aanscherping van de maximale geluidsniveaus (bronvermogens) van de belangrijkste bronnen.

De richtlijn omgevingslawaai geeft aan dat ter bestrijding van de schadelijke gevolgen de volgende instrumenten moeten worden toegepast:

- vaststellen van de blootstelling aan omgevingslawaai door middel van geluidsbelastingkaarten;
- vaststellen van actieplannen op basis van de resultaten van de geluidsbelastingkaarten;
- voorlichting aan het publiek over omgevingslawaai en de aanpak daarvan;
- introductie van de Europees geharmoniseerde dosismaat Lden.

Rijksbeleid

Wet geluidhinder

De Wet geluidhinder biedt geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielaawaai door middel van zonering.

De belangrijkste onderwerpen die in de Wet geluidhinder worden geregeld zijn:

- toestellen en geluidwerende voorzieningen (bijvoorbeeld Besluit geluidproductie bromfietsen);
- industrielaawaai, voor zover dit betrekking heeft op industrieterreinen waar zich "grote lawaaimakers" kunnen vestigen;
- wegverkeerslawaai (behalve 30 km-wegen);
- spoorweglawaai;
- geluidbelastingkaarten en actieplannen (uitwerking Europese richtlijn Omgevingslawaai).

De Wgh stelt dat in principe de geluidsbelasting op geluidgevoelige bebouwing niet de 48 dB mag overschrijden. Wanneer een bestemmingsplan nieuwe geluidgevoelige bebouwing toestaat, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van alle wegen op een bepaalde afstand van die woningen. In onderhavig geval is er sprake van het oprichten van geluidgevoelige bebouwing, waardoor een akoestisch onderzoek op grond van de Wet geluidhinder noodzakelijk is ten aanzien van wegverkeer van de reeds bestaande wegen in het gebied en de toekomstige infrastructuur in het gebied. Ook hierbij dient rekening gehouden te worden met de ontwikkelingen in de omgeving.

Provinciaal beleid

Streekplan

In aansluiting op het Gelders Milieuplan kiest de provincie in het streekplan voor koppeling van het beleid voor stilte aan het beleid voor de natuur. Concreet gebeurt dat door handhaving van de acht bestaande stiltegebieden en toevoeging van vijf grote aaneengesloten delen van de Ecologische Hoofdstructuur van Gelderland. Met dit beleid speelt Gelderland in op de EU-richtlijn Omgevingslawaaai. Bij ruimtelijke initiatieven in deze gebieden zal de provincie deze voor wat betreft het aspect stilte beoordelen volgens het principe van stand still - step forward. Dat wil zeggen dat het geluidsniveau niet mag toenemen en bij voorkeur dient af te nemen. Gebiedseigen activiteiten, zoals normale agrarische bedrijfsvoering, ondervinden hiervan geen belemmering.

Gemeentelijk beleid

Op basis van de vergelijking tussen de huidige situatie en de toekomst (2020) vanuit het verkeersmodel heeft de gemeente Buren een kwalitatieve beoordeling voor wegverkeerslawaaai en luchtkwaliteit bepaald. Aandachtsgebieden binnen het plangebied ten aanzien van geluid (en lucht) zijn:

- Gebieden langs de A15
- De N835 Maurik - Tiel
- De Ommerenveldsweg

Voor de genoemde wegen geldt dat er vanuit het model een (forse) toename van verkeer zichtbaar is. Op de meeste locaties is dit het gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen die plaatsvinden buiten de gemeente Buren.

Landschap

Rijksbeleid

Nota Ruimte, ministerie VROM

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Het schept ruimte voor ontwikkeling uitgaande van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet' en verschuift het accent van het stellen van ruimtelijke beperkingen naar het stimuleren van gewenste ontwikkelingen. De nota ondersteunt gebiedsgerichte ontwikkeling.

Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid zoals verwoord in de Nota Ruimte is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragerende functies. Het beperkte oppervlak dat Nederland ter beschikking staat, maakt het nodig dit op een efficiënte en duurzame wijze te doen en niet alleen in kwantitatieve, maar ook in kwalitatieve zin vorm te geven. Daarbij is het belangrijk dat iedere overheidslaag in staat wordt gesteld de eigen verantwoordelijkheid waar te maken. Meer specifiek richt het kabinet zich in het nationaal ruimtelijk beleid op:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid.

Deze vier doelen worden in onderlinge samenhang nagestreefd en zijn een uitdrukking van de voornaamste ruimtelijke beleidsopgaven die het kabinet ziet voor de kortere en langere termijn.

AMvB Ruimte, ministerie VROM

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening is het rijk momenteel bezig het beleid uit de Nota Ruimte te vertalen in het ontwerp Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (AMvB Ruimte). Deze AMvB Ruimte ligt momenteel ter visie. De eerste tranche, met bestaand beleid, zal naar verwachting halverwege 2010 in werking treden. De tweede tranche zal nieuw beleid bevatten voor bepaalde deelgebieden en zal naar verwachting in de eerste helft van 2011 in werking treden.

In de eerste tranche staan onder andere de nationale landschappen en de ecologische hoofdstructuur aangegeven. Er staat vermeld dat de maximale wooncapaciteit in het nationaal landschap niet meer mag bedragen dan de wooncapaciteit die nodig is om te kunnen voldoen aan de woningbehoefte, welke wordt berekend op basis van de natuurlijke bevolkingsontwikkeling en een evenwicht vormt tussen het aantal personen dat zich binnen het nationaal landschap vestigt en daaruit vertrekt (migratiesaldo nul). Daarbij dient rekening gehouden te worden met een optimale benutting van mogelijkheden om binnen het nationaal landschap de bedoelde woningbehoefte door herstructurering en intensivering op te vangen.

Landschap

In de Nota Ruimte geeft de rijksoverheid aan dat de eerste verantwoordelijkheid voor de basiskwaliteit van het Nederlandse landschap bij de provincies ligt. Het rijk toetst of provincies in hun structuurvisies aandacht hebben besteed aan de landschappelijke kwaliteit.

Een aantal waardevolle gebieden is echter aangemerkt als nationaal landschap. Voor deze gebieden en gebouwen heeft het rijk een specifieke verantwoordelijkheid. De betreffende gebieden behoren dan ook tot de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. Nationale landschappen zijn gebieden met internationaal zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam beheerd en waar mogelijk versterkt.

Het plangebied bevindt zich in het nationale landschap Rivierengebied. De kernkwaliteiten van dit landschap zijn:

- schaalcontrast van zeer open naar besloten;
- samenhangend stelsel van rivier-uiteerwaard-oeverwal-kom;
- samenhangend stelsel van hoge stuwwal-flank-kwelzone-oeverwal-rivier.

Het rijk hanteert de volgende uitgangspunten voor de nationale landschappen:

- 'behoud door ontwikkeling': mits de kernkwaliteiten worden behouden of versterkt (ja, mits principe) zijn binnen Nationale landschappen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk;
- er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei (migratiesaldo nul) en voor regionale en lokale bedrijvigheid;
- maatvoering, schaal en ontwerp zijn bepalend voor het behoud van de landschappelijke kwaliteiten: grootschalige ontwikkelingen zijn niet toegestaan. Waar zulke ingrepen vanwege een groot nationaal belang onvermijdelijk zijn, moeten verzachtende en compenserende maatregelen worden getroffen;
- voor de landbouw in de nationale landschappen is een duurzaam perspectief gewenst, waarbij verbreding kansen kan bieden;
- binnen nationale landschappen is verder specifieke aandacht nodig voor natuur in relatie tot cultuurhistorie en landschap en voor toerisme en recreatie.

Provinciaal beleid

Streekplan Gelderland 2005 (inclusief uitwerkingen), provincie Gelderland

Het Streekplan Gelderland 2005, de Streekplanuitwerkingen Nationaal landschap, Kernkwaliteiten en omgevingscondities, Kwalitatief woonprogramma en Zoekzones stedelijke functies geven het ruimtelijk beleid van de provincie weer ten aanzien van de bovenstaande ontwikkelingen.

Volgens het Streekplan Gelderland 2005 staat de vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied onder druk. De primaire productie van land- en tuinbouw heeft een steeds kleiner aandeel in de regionale economie. Ook de kwaliteit van de natuur staat onder druk, mede als gevolg van versnippering van ecologische verbanden en de milieukwaliteit van bodem en water. De vitaliteit van het landelijk gebied staat ook onder druk

door ontgroening en vergrijzing. In combinatie met schaalvergrotingstendensen in voorzieningen tast dit de leefbaarheid aan. De betekenis van de vrijetijdseconomie neemt toe.

Landschap

Gelderland omvat een grote variatie aan landschappen met een rijke cultuurhistorie. Toenemende verstedelijking kan afbreuk doen aan de visueel-ruimtelijke kenmerken en landschapsstructuren die veelal de basis vormen voor regionale identiteit. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten niet alleen worden afgestemd op aanwezige landschapskenmerken, maar er ook aan bijdragen dat de landschappelijke samenhang verbetert. De provincie benadert het landschap met een ontwikkelingsgerichte strategie waarbij de 'ja, mits'-benadering wordt gehanteerd. Dat wil zeggen dat de ontwikkeling van gebruiksfuncties moet bijdragen aan verbetering van de landschappelijke samenhang.

Een deel van het plangebied in de gemeente Buren is aangeduid als waardevol landschap. Het ruimtelijk beleid hiervoor is: behouden en versterken van de landschappelijke kernkwaliteiten.

In de Streekplanuitwerking Waardevol landschap en het uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Rivierengebied geeft de provincie aan welke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten aan de orde zijn in de gebieden. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden moeten afwegingen worden gemaakt. De uitwerking is daarmee voor gemeenten een middel waarmee zij afwegingen gefundeerd kunnen maken.

Het plangebied bevindt zich voor een deel binnen de deelgebieden kommen en oeverwalranden van het waardevolle landschap Ommerse Veld en Rijswijkse Veld. De kernkwaliteiten die de provincie voor deze gebieden aangeeft in de Streekplanuitwerking zijn:

- fraaie karakteristieke grootschalige openheid in contrast met de omgeving;
- opvallende afwezigheid van bebouwing en opgaand groen;
- onregelmatige blok- en strokenverkaveling met slootpatronen en oude weteringen;
- weidebouw;
- rust, ruimte en donkerte.

Gebiedsplan natuur en landschap

Het doel van dit gebiedsplan is het versterken van natuur, bos en landschap in de provincie Gelderland. Dit plan geeft voor de gehele provincie aan welke natuur-, bos- en landschapsdoelen Gedeputeerde Staten willen realiseren met de inzet van de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer en de Subsidieregeling Natuurbeheer. Het gebiedsplan vormt een belangrijke bouwsteen voor de realisering van natuur- en landschapsbeleid van rijk en provincie. Dat geldt in het bijzonder voor de totstandkoming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In het gebiedsplan worden zowel gebieden begrensd die al de hoofdfunctie natuur hebben (bestaande natuur), als landbouwgronden waar op termijn natuur kan worden ontwikkeld (nieuwe natuur). In nieuwe natuurgebieden kan op vrijwillige basis particulier natuurbeheer plaatsvinden. Ook kan de overheid gronden aankopen voor beheer door een natuurbeschermingsorganisatie.

Om binnen en buiten de EHS voldoende natuurkwaliteit te garanderen heeft de provincie aangegeven welk soort natuur ze waar nastreeft, de zogenaamde natuurdoeltypen. Bij natuurdoeltypen gaat het niet om één bepaalde plantensoort, maar om een samenhangend geheel van planten en dieren die horen bij de omstandigheden in dat gebied. De gevlekte orchis houdt bijvoorbeeld van nattere, voedselarme omstandigheden, waar ook andere bijzondere plantensoorten van profiteren. Samen vormen deze soorten een zogenaamd 'blauwgrasland', dat weer een goede leefomgeving biedt voor bijzondere vogels, vlinders en amfibieën. Op de provinciale site van het Gebiedsplan Natuur en Landschap staat exact aangegeven welke percelen in aanmerking komen voor vergoedingen voor beheer, behoud of ontwikkeling van natuur.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie

Behoud landelijk karakter en rivierenlandschap. De bestaande landelijke kwaliteiten (rust, relatief schoon milieu, ruimte, relatief gaaf rivierenlandschap) moeten behouden blijven. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten de bestaande kwaliteiten ondersteunen en kleinschalig van aard zijn. Uitbreiding van woon- en bedrijfsbebouwing is alleen wenselijk als het gaat om het opvangen van de lokale behoefte.

De gemeente Buren stelt in de loop van 2010 een landschapsontwikkelingsplan op. In de structuurvisie 2009-2019 stelt de gemeente dat een helder en leesbaar landschap voorop staat. Keuzen voor de aspecten groen en water worden bepaald door en moeten aansluiten op het onderliggende landschap. De hoofdstructuur wordt bepaald door de rivieren Lek / Neder-Rijn en Linge, de oost-west verbinding Mauriksche Wetering en de dwarsverbindingen (noord-zuid) Aalsdijk en Oude Rijn.

Het beleid van de gemeente Buren richt zich vooral op het versterken van het landschappelijke karakter van de drie belangrijkste landschapstypen:

- Kommen:
 - kenmerken: wijdse landschappen, grootschalige verkaveling, beperkte bebouwing en opgaande begroeiing;
 - beleid: met name gericht op het beschermen van de openheid en de rust;
 - ontwikkelingen die deze kwaliteiten verstoren, zoals nieuwe landbouwbedrijven of nieuwe dagrecreatieve voorzieningen, zijn niet gewenst.
- Oeverwallen
 - kenmerken: meer bebouwing en opgaande begroeiing;
 - beleid: er wordt gestreefd naar verdere ontwikkeling van het grondgebonden landbouwkundig gebruik, in samenhang met behoud, herstel en ontwikkeling van de bestaande waarden. Tevens wordt hier gestreefd naar verbreding van het economische draagvlak van het buitengebied.
 - binnen deze gebieden zijn nieuwe landgoederen mogelijk.
- Uiterwaarden:
 - kenmerken: zeer schaarse bebouwing en hoge natuurwaarden;
 - beleid: er wordt gestreefd naar de versterking van de bestaande natuur- en landschapswaarden in combinatie met een vergroting van het waterbergend vermogen;
 - nieuwe bebouwing is in principe niet toegestaan.

Luchtkwaliteit

Rijksbeleid

Wet luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de 'Wet luchtkwaliteit' in werking getreden. Hiermee wordt de wijziging van de Wet milieubeheer op het gebied van luchtkwaliteitseisen (hoofdstuk 5 titel 2) bedoeld. Deze wet vervangt het Besluit luchtkwaliteit uit 2005 en is een implementatie van de Europese kaderrichtlijn luchtkwaliteit en de dochterrichtlijnen waarin onder andere grenswaarden voor de luchtkwaliteit ter bescherming van mens en milieu zijn vastgesteld. De luchtkwaliteit moet betrokken worden in alle besluitvorming rondom projecten die mogelijk invloed op de luchtkwaliteit hebben. De wet- en regelgeving moet in acht worden genomen bij het verlenen van milieuvergunningen.

De nieuwe wet- en regelgeving omtrent luchtkwaliteit onderscheidt bestemmingen die extra gevoelig zijn (gevoelige bestemmingen zoals scholen en kinderdagverblijven) en maakt onderscheid tussen projecten die "in betekende mate" (IBM) en "niet in betekende mate" (NIBM) leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. NIBM projecten hoeven niet langer getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Daarnaast moet de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging worden meegenomen in de afweging of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, dus of het aanvaardbaar is om een bepaald project op een bepaalde plaats te realiseren. Afhankelijk van de concentraties luchtverontreinigende stoffen waaraan een persoon blootgesteld wordt, kunnen acute en chronische gezondheidseffecten optreden. Gezondheidsproblemen zoals keel- en neusirritatie en astmatische klachten, treden met name op bij smogvorming. Chronische effecten treden pas op na langere tijd van blootstelling aan te hoge concentraties luchtverontreinigende stoffen.

De Europese Unie heeft grenswaarden vastgesteld voor de stoffen stikstofdioxide (NO_2), fijn stof ($\text{PM}_{2,5}$ en PM_{10}), benzeen (C_6H_6), zwaveldioxide (SO_2), lood (Pb) en koolmonoxide (CO).

De concentraties van deze stoffen in de buitenlucht moeten maximaal aan de gestelde grenswaarden voldoen. De ervaring leert dat in Nederland de grenswaarden voor zwaveldioxide (SO_2), lood (Pb) en koolmonoxide (CO) sinds 2002 niet meer worden overschreden⁶. Berekeningen van TNO tonen aan dat dit de aankomende tien jaar ook niet het geval zal zijn⁷. De concentraties benzeen liggen in de regel ook ver onder de grenswaarden. Deze kunnen echter sterk oplopen in situaties waar sprake is van grote parkeerterreinen of grote parkeergarages die niet voldoen aan de NEN 2443 eisen. Het NSL heeft tot doel om uiterlijk in 2015 aan de grenswaarden te voldoen. Op plaatsen waar wordt voldaan aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt naar verwachting ook dan namelijk ook voldaan aan die voor $\text{PM}_{2,5}$ ⁸. Dit planMER richt zich op de concentraties van de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}).

⁶ RIVM, Jaaroverzicht luchtkwaliteit 2002, Rapport 500037004, Bilthoven 2004.

⁷ Wesseling, J.P. en P.Y.J. Zandveld (2006), bijlagen bij luchtkwaliteitsberekeningen in het kader van de ZSM/spoedwet, TNO-Rapport R2006, november 2006.

⁸ MNP, Matthijsen, J. en ten Brink, H.M., $\text{PM}_{2,5}$ in the Netherlands. Consequences of the new European air quality standards, Rapport 500099001, Milieu- en Natuurplanbureau, okt 2007.

Stikstofdioxide (NO_2) komt vrij bij verbranding van fossiele brandstoffen en soms als procesemissie van de industrie. Veruit de belangrijkste bron van stikstofdioxide in de buitenlucht is het gemotoriseerde verkeer. Andere mogelijke bronnen zijn de industrie (met name stookinstallaties voor energieopwekking), landbouw, huishoudens (cv-ketel, open haard) en bronnen in het buitenland. De gezondheidseffecten bestaan uit het verminderen van de longfunctie en het optreden van astmatische klachten of irritatie van de luchtwegen door het blootstellen aan te hoge concentraties stikstofdioxide.

Fijn stof is het hele jaar een belangrijke component van smog. Fijn stof is net als zwarte rook, Benzo(a)pyreen (Bap) en zware metalen een onderdeel van deeltjesvormige luchtverontreiniging. Fijn stof is de belangrijkste indicator voor gezondheidsrisico's. De gezondheidseffecten bestaan uit een verhoogd risico op voortijdig overlijden ten gevolge van luchtwegaandoening of hart- en vaatziekten. Ook kunnen hoge fijn stof-concentraties leiden tot een vermindering van de longfunctie, tot luchtwegklachten en tot een toename van het aantal ziekenhuisopnamen.

Concentratie van veehouderij kan de kans op overschrijding van de fijn stof normen verhogen. Het ministerie van VROM hanteert een tweesporenbeleid om de fijn stof-problematiek in de landbouw op te lossen. Dit zijn het saneren van bestaande overschrijdingen en het voorkomen van nieuwe overschrijdingen. De verwachting is dat het vooral voor pluimveebedrijven lastig kan zijn om aan de normen te voldoen, zodat er knelpunten in de vergunningverlening kunnen ontstaan. Met name gecombineerde luchtwassers kunnen de uitstoot van fijn stof sterk beperken en leiden tot lagere emissies van ammoniak en geur. Daarnaast loopt in opdracht van LNV een onderzoek naar fijn stofreducerende maatregelen binnen de pluimveesector. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de Animal Science Group in Wageningen. Vooral het aanbrengen van een oliefilm op pluimvee lijkt een maatregel die veel potentie heeft om de uitstoot van fijn stof te beperken.

De wet- en regelgeving in het kader van fijn stof is op dit moment nog in ontwikkeling. De verwachting is dat de regelgeving verder zal worden uitgewerkt in de toekomst, mede gezien de eisen die de Europese Unie stelt.

Natuur

Europees beleid

Vogel- en Habitatrichtlijnen

De Vogel- en Habitatrichtlijngebieden vormen in de Europese unie tezamen een coherent Europees ecologisch netwerk ten behoeve van herstel en behoud van de natuurlijke habitats en de daarin aanwezige soorten. De uitvoeringsinstrumenten voor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in Nederland zijn de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet.

Rijksbeleid

Nota Ruimte

Rijk, provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor diverse soorten beschermde natuurgebieden: Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, Natuurbeschermingswetgebieden en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), inclusief de robuuste ecologische verbindingen. De concrete uitvoering van de Ecologische Hoofdstructuur ligt in handen van de provincies; het rijk stelt geld en deskundigheid beschikbaar. Om de versnippering van de huidige Ecologische Hoofdstructuur tegen te gaan zijn als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur twaalf 'robuuste ecologische verbindingen' aangewezen, die evenals de overige delen van de EHS in 2018 moeten zijn afgerond.

In beschermde natuurgebieden wordt gestreefd naar behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. In beschermde natuurgebieden geldt het 'nee, tenzij' regime. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Hiervan kan alleen worden afgeweken als er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van natuurgebieden in Nederland en is gericht op gebiedsbescherming. Sinds 1 oktober 2005 zijn tevens de verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden in de Natuurbeschermingswet 1998 opgenomen. Deze wet bepaalt in Nederland welke activiteiten wel en niet mogen plaatsvinden in en/of nabij deze beschermde gebieden. Voor activiteiten die schadelijk zijn voor de natuurgebieden en instandhoudingsdoelstelling geldt een vergunningplicht. De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- 1 Natura 2000-gebieden;
- 2 beschermde natuurmonumenten;
- 3 gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Voor de aangewezen soorten en habitats zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld die worden uitgewerkt in beheerplannen. De beheerplannen, die ook duidelijkheid moeten geven over de activiteiten die wel of niet plaats kunnen vinden, zijn nog niet definitief vastgesteld. In Nederland zijn nog niet alle grenzen van de Natura 2000-

gebieden definitief aangewezen, de ontwerp-aanwijzingsbesluiten liggen nu ter inzage.

Voor activiteiten die plaatsvinden in of nabij een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet dient een voortoets plaats te vinden om de ingreep te toetsten op mogelijke effecten op de aangewezen gebieden en natuurwaarden (inclusief cumulerende effecten). Volgt uit deze voortoets (oriënterende fase) de conclusie dat er zeker geen sprake is van een negatief effect, dan hoeft geen ontheffing te worden verleend. Is er mogelijk wel een negatief, maar zeker niet significant effect dan dient een vergunning te worden aangevraagd middels een verslechterings- of verstoringstoets. Als er kans is op significante negatieve effecten, dan dient een passende beoordeling plaats te vinden.

In het MER is een voortoets uitgevoerd om te bepalen of mogelijk negatieve effecten van de beoogde activiteit op beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet te verwachten zijn. Hierbij wordt onderzoek verricht naar de voorkomende natuurwaarden en instandhoudingsdoelstellingen, de gevoeligheid van de natuurwaarden voor ammoniakdepositie (=kritische depositiewaarde), de achtergronddepositie en de ammoniakdepositie veroorzaakt door de beoogde activiteit. Ook wordt beoordeeld of er mogelijk andere negatieve effecten kunnen optreden.

Provinciaal beleid

Streekplan

De provincie Gelderland acht bescherming en kwaliteitsverbetering niet alleen ecologisch van belang, maar ook voor recreatie en toerisme en als vestigingsfactor voor wonen en bedrijvigheid.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in Gelderland (een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen) is in aanleg. Met de ecologische verbindingszones neemt de versnippering van de natuur af en ontstaan meer migratiemogelijkheden voor planten en dieren. De Linge, die ten zuiden van het plangebied stroomt, behoort tot de Ecologische Verbindingszone. Bij zulke zones mag regulier agrarisch gebruik worden voortgezet en kan vergroting van aanwezige bouwpercelen via bestemmingsplanwijziging plaats vinden, mits rekening wordt gehouden met de omgeving, inclusief het (potentiële) functioneren van verbindingszones.

Natuurbeheerplan Provincie Gelderland

In september 2009 is het Natuurbeheerplan opgesteld. Dit natuurbeheerplan maakt subsidies voor natuurbeheer, agrarisch natuurbeheer en landschapsbeheer volgens de Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer in de provincie Gelderland mogelijk. In dit natuurbeheerplan zijn de bestaande en nog te ontwikkelen natuur aangegeven. Voor de nieuwe natuur worden daarmee de mogelijkheden voor grondaankopen ten behoeve van natuur en voor functieverandering van agrarisch gebruik naar (particuliere) natuur geboden. Subsidies worden op vrijwillige basis aangevraagd. Dit betekent dat agrariërs en particuliere beheerders zelf de keuze maken of ze al dan niet gebruik maken van de mogelijkheden deel te nemen aan natuurbeheer.

Structuurvisie Rivierenland 2004-2015

Natuurontwikkeling en de aanleg van ecologische verbindingzones worden in de gezien als ruimtelijke ontwikkelingen. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn wenselijk als deze gericht zijn op voortzetting of herstel van het onderscheid tussen uiterwaarden, dijken, oeverwallen en kommen en leiden tot behoud of herstel van de cultuurhistorisch landschappelijke vlakken. Dit betekent onder andere dat nieuwe natuur een hogere prioriteit krijgt als wordt bijgedragen aan bijvoorbeeld de herkenbaarheid van de Hollandse Waterlinie. Dit betekent ook dat natuurontwikkeling in de uiterwaarden niet moet leiden tot de aantasting van het open, weidse karakter en dat rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waarden. Tevens geldt dat natuurontwikkeling en de aanleg van ecologische verbindingzones de agrarische bedrijfsvoering nu en in de toekomst niet mag belemmeren, tenzij daar in het kader van agrarisch natuurbeheer afspraken over worden gemaakt.

Gemeentelijk beleid

Het algemene gemeentelijke natuurbeleid van de gemeente Buren staat omschreven in de structuurvisie 2003 en het landschapsbeleidsplan. In het algemeen wordt ingezet op de ontwikkeling van nieuwe natuur en het toevoegen en/of herstellen van natuur- en landschapselementen. Bij de watergangen die fungeren als ecologische verbindingen wordt gestreefd naar behoud, herstel en ontwikkeling van de kenmerkende waarden, in samenhang met extra waterberging en recreatieve mogelijkheden.

In het bomenbeleidsplan geeft de gemeente aan dat in de komgronden de openheid wordt hersteld door slechts enkele noord-zuid gerichte bomenbeplantingen toe te voegen en dat op de oeverwallen en stroomruggen kleinschalige ruimtelijke diversiteit het uitgangspunt is voor het omgaan met boombeplantingen. Verbindingswegen worden wel voorzien van boombeplantingen, maar historische linten niet. Hiernaast dienen bomen die niet bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit te worden verwijderd.

Water

Europees beleid

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is in 2000 van kracht geworden en heeft als doel de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater in Europa te waarborgen. Binnen elk stroomgebiedsdistrict werken provincies, gemeenten, waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan het doel van de KRW. De Kaderrichtlijn stelt de grensoverschrijdende samenwerking tussen landen en tussen alle betrokken partijen op het gebied van water verplicht. Nederland is ingedeeld in vier stroomgebiedsdistricten: Maas, Rijn, Schelde en Eems. Binnen het stroomgebied Rijn zijn er vier deelstroomgebieden: Rijn-Noord, Rijn-Oost, Rijn-Midden en Rijn-West. Het plangebied valt in het deelstroomgebied Rijn-West.

Rijksbeleid

Nota Ruimte

Het ruimtelijk waterbeleid in de Nota Ruimte is gebaseerd op het principe 'meebewegen met en anticiperen op water'. Voor de uitwerking van dat beleid gelden de volgende uitgangspunten.

- om de veiligheid tegen overstromingen te waarborgen, wordt langs de grote rivieren en de kust ruimte die al beschikbaar is voor water behouden. Waar nodig wordt extra ruimte gemaakt. Ter voorkoming van problemen met de (grond)waterkwaliteit (teveel of te weinig) wordt de ruimte zo bestemd, ingericht en gebruikt dat water beter kan worden vastgehouden;
- als dat niet voldoende is, worden maatregelen genomen om water te bergen;
- pas in laatste instantie wordt zo nodig water af- of aangevoerd.

Deze prioriteitenvolgorde wordt aangeduid als de 'drietrapsstrategie waterkwantiteit': vasthouden-bergen-afvoeren.

Om problemen met de (grond)waterkwaliteit te voorkomen wordt de ruimte zo bestemd, ingericht en gebruikt dat geen vervuiling optreedt naar grond- en oppervlaktewater. Als dat niet voldoende is, worden schone en vuile waterstromen gescheiden gehouden. In laatste instantie is zuivering van verontreinigingen vereist. Dit is de 'drietrapsstrategie water-kwaliteit': voorkomen-scheiden-zuiveren.

Nadelige invloeden op het watersysteem die worden veroorzaakt door een ruimtelijke ingreep, dienen 'waterneutraal' of 'waterpositief' te worden gecompenseerd. Hiermee wordt een zodanige inrichting beoogd dat afwenteling van problemen met (grond)waterkwaliteit of -kwantiteit op de omgeving wordt voorkomen of verminderd.

Waar mogelijk wordt ruimte voor water gevonden door waterbeheer te combineren met andere functies. Zo biedt water goede mogelijkheden om de historische identiteit van steden en landschappen te versterken. Functiecombinatie is ook mogelijk met verbreding in de agrarische sector, delfstofwinning, natuurontwikkeling, zoetwaterbuffering, recreatie en wonen. Ook zijn waterwegen goed inpasbaar in het streven naar een duurzaam transportstelsel.

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. Een achttal wetten is samengevoegd tot één wet; de Waterwet. Deze Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten.

Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten worden gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de Watervergunning, die met een wettelijk vastgesteld aanvraagformulier kan worden aangevraagd.

Waterregeling en waterbesluit

De Waterregeling bevat regels ten aanzien van de organisatie van het waterbeheer, een aantal kaarten betreffende de toedeling van beheer, de begrenzing van oppervlaktewaterlichamen en de aanwijzing van de drogere oevergebieden, alsmede regels voor gegevensverstrekking aan het Rijk ingevolge Europese verplichtingen. Verder regelt de waterregeling een enkel inhoudelijk aspect van het regionaal waterplan en beheerplannen.

In het Waterbesluit wordt onder meer de vaststelling van een landelijke rangorde bij watertekorten, de zogenaamde verdringingsreeks vastgelegd. Voor de organisatie van het waterbeheer bevat het Waterbesluit de toedeling van oppervlaktewaterlichamen in beheer bij het Rijk en regels over het verstrekken van informatie met betrekking tot het waterbeheer. Ook regelt het Waterbesluit procedurele en inhoudelijke aspecten van het nationale waterplan en het beheerplan voor de rijkswateren en enkele inhoudelijke aspecten van de plannen in verband met implementatie van de kaderrichtlijn water en de richtlijn overstromingsrisico's. Een vergunningplicht en algemene regels zijn uitgewerkt voor het gebruik van rijkswaterstaatswerken en voor het lozen of onttrekken van water aan oppervlaktewater in beheer bij het Rijk.

Nationaal Waterplan

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen.

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Het plangebied ligt in het gebied 'Rivieren'. De grote rivieren bestaan uit het Nederlandse deel van de Rijn inclusief de aftakkingen en de Maas en wordt onderscheiden in bovenrivieren, benedenrivieren en de Maas. De Rijn- en Maasmonding hebben andere hydraulische kenmerken dan het bovenrivierengebied. De rivieren zijn breder en stromen trager en staan onder invloed van het getij. Bij het rivierengebied gaat het om de rivier zelf, het rivierbed en de ruimte binnendijs die nodig is voor rivierverruiming.

De rivier en het rivierbed vormen het 'buitendijks' gebied. Iedere rivier(tak) heeft eigen kenmerken en eigenschappen.

In de afgelopen eeuwen is door de verschillende gebruiksfuncties veel ruimte aan de rivieren ontnomen, met als gevolg dat de rivieren zijn ingeklemd tussen de dijken, die steeds hoger zijn gemaakt. Door de bevolkingsontwikkeling en economische groei zijn de te beschermen waarden sterk toegenomen. Deze kwetsbaarheid van ons land, tezamen met ongunstige verwachtingen over klimaatverandering en zeespiegelstijging, maken duidelijk dat een duurzame bescherming tegen hoogwater, zowel nu als in de toekomst, hoge prioriteit moet houden.

Provinciaal beleid

Waterplan Gelderland 2010-2015

Het Waterplan bevat het waterbeleid van de provincie en is de opvolger van het derde Waterhuishoudingsplan (WHP3). Het beleid uit WHP3 wordt grotendeels voortgezet. Het Waterplan is tegelijk opgesteld met de water(beheer)plannen van het Rijk en de waterschappen. In onderlinge samenwerking zijn de plannen zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Het Waterplan Gelderland 2010-2015 is op 1 januari 2010 in werking getreden.

In het plan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Voor oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, watertekort en waterbodems gelden provinciebrede doelen. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd.

Het plangebied heeft op grond van het Waterplan de basisfunctie landbouw. Binnen deze functie komt natte natuur verspreid in kleine elementen voor. In de gebieden met de functie landbouw is de inrichting en het beheer van het watersysteem allereerst gericht op:

- een ontwateringsdiepte met aanvaardbare risico's voor wateroverlast en vervolgens minimale vochttekorten;
- oppervlaktewaterpeilen die het meest voorkomende landbouwkundige grondgebruik accommoderen;
- beschikbaarheid van oppervlaktewater voor het op peil houden van de grondwaterstand en voor beregening;
- (zeer) lokale afstemming op verspreid liggende natuurelementen en waardevolle ecologie (vissen, waterplanten);
- een grondwaterpeil in de veenweidegebieden dat niet verlaagd wordt ten opzichte van het maaiveld (wel het volgen van maaiveld daling). De maximale drooglegging in veenweidegebieden is 60 cm onder maaiveld.

De Linge, die aan de zuidkant van het plangebied stroomt, is aangewezen als water van het Hoogste Ecologische Niveau (HEN-water). Doel van de provincie voor deze wateren is het veiligstellen en ontwikkelen van de HEN- en SED-wateren conform de streefbeeld en de provinciale Waterwijzers en de Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse EHS, rekening houdend met cultuurhistorische waarden.

De Linge is daarnaast in de Streekplanuitwerking waterberging aangewezen als te verruimen watergang waarbinnen waterberging plaats kan vinden. De provincie stelt dat voor het vasthouden van water waterlopen aangepast moeten worden, gericht op verruiming van de bergingscapaciteit van het watersysteem. Daarbij dient zo veel mogelijk een koppeling plaats te vinden met fysieke ingrepen in de nabijheid van bestaande waterlopen, bijvoorbeeld in het kader van het realiseren van andere (water)doelen.

Verder bevindt zich in het plangebied een zwemwater. De in Gelderland als zwemwater aangewezen wateren voldoen ten minste aan de categorie 'aanvaardbaar' en zoveel als mogelijk aan de categorie 'goed' of 'uitstekend'. Het publiek ontvangt voldoende informatie over de veiligheid en de waterkwaliteit van zwemwateren. De periodes waarin in de aangewezen zwemwateren niet kan worden gezwommen vanwege gezondheidsrisico's zijn beperkt.

Waterbeheerplan 2010-2015

Het waterschap Rivierenland werkt sinds december 2009 met een nieuw waterbeheerplan voor de periode 2010-2015. Het waterbeheerplan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkering en waterketen.

Het waterschap wil het beheergebied in 2015 klimaatbestendig hebben op basis van de huidige klimaatscenario's. Dit betekent dat de primaire waterkeringen in 2015 dienen te voldoen aan de dan geldende normen en dat het bergend vermogen van watersysteem van het landelijk gebied in 2015 zodanig is vergroot, dat slechts bij zeer uitzonderlijke regenval wateroverlast optreedt. Daarnaast stelt het waterschap zich tot doel dat in 2027 de KRW-doelstellingen voor de waterkwaliteit worden gehaald. Hiervoor is het nodig in de periode 2010 tot en met 2015 een groot aantal maatregelen te treffen om vooral de ecologische waterkwaliteit te verbeteren.

Tenslotte wil het waterschap de watercondities voor de natte natuur, zoals Natura-2000 gebieden en verdroogde gebieden, verbeteren en de waterkwaliteit in wateren met aquatische natuurwaarden beschermen en waar mogelijk verbeteren.

Het Waterbeheerplan heeft niet alleen betrekking op de ontwikkeling van nieuwe waterpartijen en waterkeringen, maar gaat ook over de wijze waarop het beheer en onderhoud plaatsvindt (bijvoorbeeld peilbeheer, natuurvriendelijk onderhoud en energiebewust beheer).

Nota Rioleringsbeleid

Het beleid van Waterschap Rivierenland is er op gericht schoon hemelwater niet af te voeren naar de riolering. In het kader van duurzaam waterbeheer is het gewenst om bij alle nieuwbouw maximale afkoppeling van het hemelwater toe te passen. Hierbij hanteert het waterschap de drietrapsstrategie vasthouden, bergen en afvoeren. Het schone hemelwater dient geïnfiltreerd te worden in de bodem of anders via een bodempassage afgevoerd te worden naar het oppervlaktewater.

Het bereiken van ecologisch gezond water in bebouwd en onbebouwd gebied vraagt om aandacht voor een duurzame inrichting van het watersysteem, natuurvriendelijk beheer en het beperken van de toestroom van milieubelastende stoffen tot een aan-

vaardbaar niveau. Het bereiken van ecologisch gezond water is mede afhankelijk van de maatregelen in de waterketen, waarvan de riolering deel uitmaakt. Uitwerking van het beleid vindt onder andere plaats in de rioleringsplannen, de watertoets en in de waterplannen. Voor de vergunningverlening van emissies vanuit riolering op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en ontheffingverlening op grond van de Keur van het waterschap wordt getoetst aan dit beleid.

De doelstellingen voor het bereiken van ecologische gezond water worden voor het aspect riolering behaald door middel van twee sporen. Het eerste spoor betreft het emissiespoor en is gericht op het in beginsel per bron terugdringen van de vuilemissie vanuit de riolering naar het oppervlaktewater. Indien de uitvoering van het eerste spoor niet leidt tot de gewenste waterkwaliteit, zijn aanvullende maatregelen nodig per waterlichaam. Hiervoor wordt het waterkwaliteitsspoor ingezet, gericht op de lange termijn. De aanpak van het waterkwaliteitsspoor past binnen de Europese Kaderrichtlijn Water, aangezien hierbij het formuleren en bereiken van waterkwaliteitsdoelstellingen centraal staan.

Veel schoon hemelwater wordt onnodig via het afvalwatersysteem (riolering en rioolwaterzuiveringsinstallatie) afgevoerd en “gezuiverd”. Ongelimiteerde aansluiting van hemelwater op gemengde riolering veroorzaakt emissies via riooloverstorten op het watersysteem, waardoor kostbare saneringsmaatregelen nodig zijn. Tevens kan de waterbalans in het natuurlijke watersysteem worden verstoord, zodat kwantitatieve maatregelen noodzakelijk zijn.

Het streven om hemelwater vanuit de keten terug in het watersysteem te krijgen, wordt landelijk breed gedragen. De voordelen van afkoppelen van schoon hemelwater zijn:

- schoon houden van schoon water;
- minder overstortingen uit gemengde rioolstelsels en eventueel verbeterd gescheiden stelsels;
- betere doorstroming oppervlaktewater;
- aanvulling (grond)waterpeil: voorkomen verdroging, minder gebiedsvreemd inlaatwater nodig;
- voorkomen onnodig verpompen van schoon water (voordelen milieu en financieel);
- hoger zuiveringsrendement rioolwaterzuiveringsinstallatie door ‘dikker’ water en een lagere, dus gunstiger verhouding rwa/dwa;
- verhoging van het rendement van aangebrachte bergbezinkvoorzieningen.

Voor daken geldt dat rechtstreekse lozing van hemelwater op het oppervlaktewater mogelijk is, mits maatregelen aan de bron worden getroffen. Als bronmaatregelen worden genoemd het toepassen van niet-milieubelastende (niet-uitlogende) bouwmaterialen.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie

Water is een belangrijk aandachtspunt binnen de gehele gemeente Buren. Zowel binnendijs als buitendijs moet worden gezocht naar mogelijkheden voor extra waterberging.

Waterplan 2008-2017

De gemeente Buren streeft ernaar in 2025 een gezond, veerkrachtig en kwalitatief goed watersysteem gerealiseerd te hebben. Het aantrekkelijke van het watersysteem moet vorm krijgen door de recreatieve mogelijkheden te benutten als neveneffect bij de uitvoering van maatregelen. Om de visie te concretiseren zijn aan het oppervlakte-watersysteem streefbeelden gekoppeld.

Het traject vanuit de huidige situatie tot aan het einddoel is in vier aspecten verdeeld:

- Op orde maken:
 - wegnemen van knelpunten en het blijven voorbereiden van systeem en keten op toekomstige ontwikkelingen;
 - streven naar een stabiele situatie die volledig voldoet aan normen, eisen en wensen.
- Doelmatig beheren:
 - het systeem op orde houden zodat het zijn functie optimaal tegen zo gering mogelijke kosten vervult.
- Duurzaam ontwikkelen:
 - ervoor zorgen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen geen nadelige invloed hebben op het watersysteem, maar het versterken;
 - de juiste randvoorwaarden scheppen voor een doelmatig beheer.
- Waterbetrokkenheid vergroten:
 - instanties en burgers die werkzaam zijn in de ruimtelijke ontwikkeling dienen zich bewust te zijn van water en dienen te weten dat water een verantwoordelijkheid is die iedereen aangaat.

Wat betreft de hoofdwatergangen, die fungeren als ecologische verbindingen, streeft de gemeente naar behoud, herstel en ontwikkeling van de kenmerkende waarden, dit in samenhang met extra waterberging en recreatieve mogelijkheden.

Daarnaast streeft de gemeente naar meer capaciteit voor de berging van water. Deze ruimte moet zowel binnendijs als buitendijs worden gezocht. Ieder plan dient te voorzien in z'n eigen waterberging. Waar dit niet mogelijk of wenselijk is, wordt op een andere plaats gecompenseerd.